

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

Πρόδος μετά φρονήσεως
Έφαρμογή μετά μαθήσεως

Θεωρία άνευ πράξεως είνε τί κανόν
πράξης άνευ θεωρίας είνε τί τυφλόν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΡΙΣΤ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ ΓΕΩΠΟΝΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΖ^{ΟΝ} ΑΡΙΘ. 185

15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1927

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

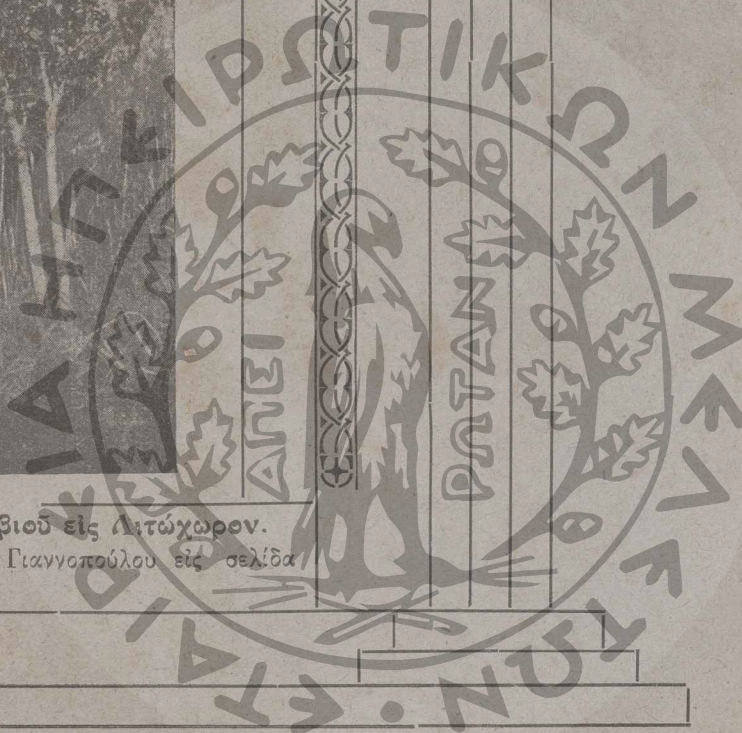
Η πρόδος τής γεωργίας μας είναι ζήτημα χημικών λιπασμάτων.— Γνώμαι κ. Ίασεμίδου.— Οί δημοδιδάσκαλοι (υπό Ξανθουδίδη).— Τά ζιζάνια εις τὰ δημητριακά.— Τὰ χημικά λιπάσματα εις τήν σιτοπαραγωγήν έν Μακεδονία.— Σιτάρκεια και χημ. λιπάσματα έν Άλγερία.— Στα πλούσια χωράφια μή σπέρνετε σιτάρι χωρίς φωσφορικό λίπασμα 0—16—0.— Ηθιογραφία: Έρωτες Λουλουδιών.— Η κυναμίδη.— Βιβλιογραφία: Τό λάδι.— Επίκαιρα.— Άλληλογραφία.

ΤΟΠΕΙΟΝ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Δάσος και καλλιέργεια καναβιοῦ εις Λιτόχωρον.
(Βλ. επιστολήν αδελφών Γ. και Χ. Γιαννοπούλου εις σελίδα 326 παρόντος τεύχους).

Ο ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΖΗΤΟΥΝΤΑ ΠΕΜΠΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΤΗΣ Α. Ε. Ε. Χ. Π. Α.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΑΡΙΣΤ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ ΓΕΩΠΟΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΡ. 33

Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΜΑΣ ΕΙΝΕ ΖΗΤΗΜΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Αν. συμβούλιον Γεωργίας

Κατά τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος μηνὸς (29 Αὐγούστου—1 Σεπτεμβρίου) συνήλθεν ἐν Ἀθήναις, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῆς Γεωργίας ἀποτελούμενον ἀπὸ 150 περίπου μέλη, προσερχόμενα κυρίως ἀπὸ τὰς τάξεις τῶν Δημοσίων Γεωπονικῶν ὑπαλλήλων.

Εἰς τὸ συμβούλιον τοῦτο ἀνεγνώσθησαν πολλὰ ὑπομνήματα περὶ ὧν σχεδὸν τῶν γεωργικῶν ζητημάτων ἀλλὰ κυρίως διὰ τὴν αὐξησιν τῆς Ἑλληνικῆς σιτοπαραγωγῆς, τοῦλάχιστον μέχρι τῆς σιταρκείας τῆς Χώρας.

Αἱ ὑπὸ τῶν διαφόρων εἰσηγητῶν ὑποβληθεῖσαι γνώμαι εὐρύτατα συνεζητήθησαν ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου καὶ τέλος κατηρτίσθησαν τὰ πορίσματα τῶν συζητήσεων τούτων καὶ διατυπώθησαν αἱ σχετικαὶ εὐχαί.

Ἐνταῦθα δὲν πρόκειται οὐτε τὰ ὑποβληθέντα ὑπομνήματα νὰ σχολιάσωμεν οὐτε κρίσεις ἐπὶ τῶν γενομένων συζητήσεων νὰ ἐκφέρωμεν. Γενικῶς παρατηροῦμεν ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν κ. κ. συνέδρων προταθέντα μέτρα ἦσαν, κατὰ τὸ πλεῖστον, καὶ μελετημένα καὶ ὀρθά, δυνάμενα νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, ἥτοι τῆς βελτιώσεως τῆς καθ' ἡμᾶς γεωργίας ἐν γένει καὶ ὅπως ἰδιαιτέρως τῆς παραγωγῆς τῆς σιτοκαλλιέργειας μέχρι τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐπιτευξέως τῆς σιταρκείας τῆς Χώρας καὶ ἰδίως τῆς ὅλικης ἱκανοποιήσεως τοῦ σιτοκαλλιέργητοῦ διὰ τὰς δαπάνας καὶ κόπους ποὺ καταβάλλει διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ σίτου, ἡ ὁποία σή-

μερον ἐνθ' ἀπασχολεῖ μεγίστας ἐκτάσεις (περίπου 5.000.000 στρέμματα ἐτησίως) καὶ ἀπασχολεῖ παμμέγιστα κεφάλαια (περίπου 2000 τοῦλάχιστον ἑκατομμύρια δραχμῶν) ἀποδίδει ἐλάχιστα εἰσοδήματα (287.000 τόννους κατὰ μέσον διὰ τὴν βετίαν 1924—1926).

Σιτάρκεια

Ἡ τοιαύτη ἐτησία στρεμματικὴ ἀπόδοσις τοῦ σίτου (654 χλγρ. κατὰ στρέμμα) βεβαίως δὲν δύναται νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν γεωργόν, εἰς ὅσον δὴποτε ὑψηλὴν τιμὴν καὶ ἂν πωλῇ τὸ προϊόν του, τόσῃ μᾶλλον καθ' ὅσον τὸ πλεῖστον τοῦ παραγομένου σίτου, ὁ παραγωγὸς τὸ χρησιμοποιεῖ διὰ τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἀνάγκας· καὶ οἱ ἰσχυρότεροι τῶν σιτοπαραγωγῶν γεωργῶν προσκομίζουσιν εἰς τὴν ἀγορὰν μόλις 1000—1500 χλγρ. Οἱ περισσότεροι δὲ τῶν μικρῶν σιτοπαραγωγῶν (Πελοποννήσου, Κρήτης, Νήσων καὶ οἱ πλεῖστοι τῆς Στ. Ἑλλάδος) ἀναγκάζονται νὰ ἀγοράζωσιν ἔξωθεν ἢ ἑθνικὸν σίτον, διότι τὸ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων παραχθέν ποσὸν σίτου δὲν ἐπαρκεῖ διὰ τὴν διατροφὴν τῆς ἰδίας αὐτῶν οἰκογενείας. Σήμερον, ὅπως ἔχρουσι τὰ τῆς σιτοπαραγωγῆς μας, ὁ γεωργὸς πληρώνει τὸν σίτον ποὺ τρώγει καὶ τὸν ὅποιον αὐτὸς δι' ἰδίαν παράγει, πρὸς ὄψιν 8 τοῦλάχιστον κατ' ὄψιν. Ὑπὸ τοιοῦτους ὁρους βεβαίως δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν σιτάρκειαν.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΣΙΤΑΡΙ

Συγκριτικαὶ καλλιέργειαι σίτου εἰς Καστρί, Κυκουρίας. (Βλ. ἐπιστολὴν κ. Χ. Καπράνου, σελ. 326).

Φῶς φανερόν εἶνε ὅτι ἡ τοιαύτη κατάστασις δὲν εἶνε ἀνεκτὴ· ἀπαραίτητον εἶνε νὰ εὐρεθῇ τρόπος, ὥστε ἐπαισθητότατα νὰ ὑποβιβασθῇ ἡ τιμὴ τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς τοῦ σίτου· ἡ τιμὴ τοῦ κόστους τοῦ παραγομένου σίτου πρέπει νὰ κατέλθῃ τοῦλάχιστον εἰς τὸ ἥμισυ τῆς σημερινῆς.

Τὸ τοιοῦτον εἶναι δυνατόν ; Ἀδιστακτικῶς ἀπαντῶμεν **Ναί**. Ἀρκεῖ νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ παρ' ἡμῖν τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς λελογισμένης πράξεως ἐνδεκνύμενα—ἡ ὀρθότερον **ἐπιβαλλόμενα**—μέτρα.

Ἐφ' ὅσον οἱ σιτοκαλλιεργηταὶ μας—καθὼς καὶ οἱ καλλιερῆται ὧλων τῶν ἄλλων γεωργικῶν προϊόντων—δὲν συμμορφοῦνται πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς ἐφημερίδος τῆς γεωπονικῆς ἐπιστήμης θὰ **δυστυχεῖν** ἢ **δυστυχίαν** δὲ θὰ τοὺς ἀναγκάσῃ νὰ ἐγκαταλείψουν, ἀργὰ ἢ γλήγορα τὴν ὑπαίθριον πρὸς ἀνεπανόρθωτον καταστροφὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Γεωργικαὶ πρόδοι

Εὐτυχῶς τοιοῦτον τινὰ κίνδυνον δὲν διατρέχομεν, διότι ἀπὸ τινων ἐτῶν παρατηρεῖται μία σοβαρὰ κάπως κίνησις διὰ τὴν πρόδον τῆς γεωργίας μας. (Βλ. Ἀγρ. Ταχ. τεύχος 183 Ἰουλίου 1927).

Οἱ γεωργοὶ μας, οἱ πραγματικοί, οἱ ζῶντες ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὰ γεωργικὰ τῶν εισοδήματα, ἤρχισαν μετ' ἐπιμελείας νὰ παρακολουθοῦν τὰ διδάγματα τῆς πεφωτισμένης πράξεως. (Βλέπε ἀλληλογραφίαν Ἀγρ. Ταχ. τοῦ εἰς ὅλα τὰ τεύχη του).

Οἱ γεωπόνοι μας—τοὺλάχιστον οἱ πλείστοι τούτων, μετὰ ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως παρακολουθοῦν ἐκ τοῦ σύγγεγυς τὰ ἔργα τοῦ γεωργοῦ καὶ παρέχουσιν εἰς αὐτὸν ὀρθὰς καὶ πρακτικὰς συμβουλὰς τὰς ὁποίας ὁ ἀγρότης, ἀφοῦ τὰς κοσμικῶς καλὰ, τὰς ἐφαρμόζει.

Γενικῶς οἱ γεωπόνοι κάμνουν καλὰ καὶ εὐσυνείδητα τὸ ἔργον των. Βεβαίως ὑπάρχουν καὶ ἐξαιρέσεις, ὑπάρχουν καὶ γεωπόνοι καὶ ἄλλοι τινὲς ἐντεταλμένοι νὰ μεριμνῶσι διὰ τὴν πρόδον τῆς γεωργίας (συνεταιρισμοί, ἐπὶ αὐτῶν καὶ διευθύνοντες ἐνώσεις γεωργικῶν συνεταιρισμῶν) οἱ ὅποιοι διὰ διευθύνοντες ἐνώσεις γεωργικῶν συνεταιρισμῶν) οἱ ὅποιοι διὰ διαφόρους λόγους δὲν ἐκτελοῦν εὐδίκως τὸ καθήκον των. Εὐδελπιστοῦμεν ὅμως, ὅτι κατόπιν ἐπιμελεστέρως ἐπιβλέψεως τῶν ἀρμοδίων καὶ αὐτοὶ θὰ ἐκτελῶσι πρεπόντως τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτοῖς ὑπηρεσίαν.

Κατὰ ταῦτα, οἱ κυρίως καὶ ἀπ' εὐθείας ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν πρόδον τῆς γεωργίας μας (γεωργοκτηματῆαι καὶ γεωπόνοι) ἤρχισαν ἀπὸ τινων ἐτῶν σπουδαίως νὰ ἐνδιαφέρωνται διὰ τὰ διδάγματα τῆς πεφωτισμένης πράξεως ἢ τοιαύτη διάθεσις των ἀναμφιβόλως ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ μεγαλειότερα καὶ ἀποτελεσματικώτερα θὰ γίνηται.

Δυστυχῶς δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν τὰ ἴδια διὰ τοὺς διανοομένους κάθε κατηγορίας καὶ τάξεως οὗτοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲν ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν πρόδον τῆς γεωργίας· ἐν τούτοις ὀφείλομεν νὰ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι καὶ μετὰ τῶν ἄστων καὶ τῶν διανοομένων ἤρχισαν νὰ ἀναφαίνεται κάποιον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν πρόδον τῆς γεωργίας τοῦ τόπου μας. (Βλ. Ἀγρ. Ταχ. τεύχος 183).

Ἐγκαρδῶς εὐχόμεθα τὸ τοιοῦτον ἐνδιαφέρον νὰ αὐξήσῃς ὅτε ἡ ἐπίδρασις τῶν διανοομένων ἐπὶ τῶν ἀγροτῶν σπουδαιότερα θὰ συντελέσῃ ἀπ' ἐνὸς μὲν εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἐπιπέδου τῆς κοινωνικῆς στάθμης τοῦ ἀγρότου καὶ ἀπ' ἑτέρου θὰ ἐμφυχώσῃ τὴν πρὸς τὴν πρόδον διάθεσιν καὶ ὁρμὴν τούτου.

Τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῆς γεωργίας—εἰς τὸ ὅποτον δὲν συμμετέσχον καθ'αὐτὸ γεωργοί—ἐλάχιστα ἤσυχολήθη διὰ τὸ σπουδαῖον τοῦτο ζήτημα.

Κοινωνικὰ μειονεκτήματα Γεωργίας

Ἐν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα μειονεκτήματα τῆς γεωργίας μας ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι ἡ ἀπὸ μέρους τῆς Πολιτείας καὶ τῶν διανοομένων ἐν γένει καὶ ἰδιαίτερος τῶν πολιτευομένων ἐπαφὴ πρὸς τὰς πραγματικὰς γεωργικὰς τάξεις εἶναι πάρα πολὺ χαλαρά. Ἀπαραίτητον εἶναι ὅτι ἐν γένει διανοοῦμενοι νὰ ἔρχονται εἰς μεγαλειτέραν οὐσιαστικὴν ἐπαφὴν πρὸς τοὺς Ἀγρότας. Ἡ τοιαύτη πραγματικὴ καὶ στενὴ ἐπαφὴ θὰ γίνῃ πρόξενος μεγίστης ὠφελείας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ εἰς τὰς πραγματικὰς καὶ θετικὰς ἐργαζομένας γεωργικὰς τάξεις, καὶ θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῆς κοινωνικῆς στάθμης τῶν Ἀγροτῶν, κατὰ τρόπον ὥστε οὗτοι νὰ ἀποκτήσωσιν ἰδίαν πρωτοβουλίαν καὶ νὰ χειραφετηθῶσιν ἀπὸ

πολλὰ κοινωνικὰ παράσιτα τὰ ὁποῖα ζῶντα εἰς βάρος τοῦ Ἀγρότου ἐκμυζοῦσι κυριολεκτικῶς τὸ αἷμα του.

Εὐχόμεθα τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῆς γεωργίας νὰ γίνῃ ὁ συνδετικὸς κρίκος ὁ ὁποῖος θὰ ἐνώσῃ στενωτέρων καὶ οὐσιαστικώτερον τοὺς ἀγρότας πρὸς τοὺς ἄστους καὶ κυρίως τοὺς κυβερνῶντας πρὸς κοινὴν ὠφέλειαν ὧλων.

Μέσα βελτιώσεως σιτοκαλλιεργείας

Μετὰ τὴν κοινωνιολογικὴν ταύτην παρέκβασιν ἐπ' ἀνέχονται εἰς τὰ προταθέντα, ἐν τῷ ὑπ' ὄψιν μας συμβουλῇ, μέτρα πρὸς βελτίωσιν τῆς ἐν γένει γεωργίας μας καὶ ἰδίως τῆς σιτοπαραγωγῆς.

Τὰ προταθέντα μέτρα, ἂν καὶ κατὰ πλειονότητα εἶναι καὶ ὀρθὰ καὶ χρήσιμα, ἐν τούτοις μόνον ὀλίγα τούτων εἶναι πράγματι—ὅς ὅρους σήμερον ἡ πατρίς μας εὕρισκεται—ἀμέσως ἐφαρμόσιμα καὶ δυνάμενα ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ, ἄνευ καταβολῶν πολλῶν κεφαλαίων, διὰ μόνης τῆς ἀτομικῆς ἢ δημοτικῆς πρωτοβουλίας τοῦ γεωργοῦ νὰ δώσωσι πραγματικὰ θετικά ἀποτελέσματα.

Τὰ ἄλλα προταθέντα μέτρα, ἂν καὶ σπουδαιότερα καὶ χρησιμότερα, διὰ νὰ ἀποβῶσι ἀποτελεσματικά πρέπει νὰ καταβληθῶσι καὶ κεφάλαια μεγάλα καὶ ἢ προπαρασκευῇ καὶ εφαρμογῇ των ἀπαιτοῦν χρόνον κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μακρόν.

Ἡ σήμερινὴ δὲ κατάστασις τῆς γεωργίας μας δὲν μᾶς παρέχει πιστώσεις μακροῦ χρόνου. Ἀπαραίτητως ὀφείλομεν νὰ ἐνεργήσωμεν ταχέως διὰ νὰ ἔχωμεν ἄμεσα ἀποτελέσματα, ἢ ταχίστην πραγματοποίησιν τῶν ὁποίων θαυμασίως ἐν προσεχῇ μέλλοντι, θὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τῶν ἄλλων μέτρων τῶν ἀπαιτούντων καὶ χρόνον πολλὸν καὶ κεφάλαια σπουδαῖα.

Τὰ ἀμέσως ληπτέα μέτρα διὰ τὴν σιτάρκειαν

Κατὰ τὴν ἐμὴν ἀντίληψιν, οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ταχίστην βελτίωσιν τῆς γεωργίας μας, ὀφείλουν νὰ καταβάλωσι πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀκολουθῶν μέτρων:

A.—Τὴν κατάργησιν τῶν γεωργικῶν ἀντικατάστασιν αὐτῆς διὰ συνεχούς καλλιέργειας δημητριακῶν καὶ σκαλιστικῶν φυτῶν, προτιμωμένων τῶν ἁζωτολόγων.

Β.—Ἡ βελτίωσις αὐτῆς καὶ ὀλιγοδάπανος εἶναι καὶ εὐκόλος καὶ πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῇ κυρίως εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ Μακεδονίαν, τὰ διαμερίσματα τὰ μᾶλλον σιτοπαραγωγὰ τῆς Χώρας μας.

Γ.—Ἡ χρησιμοποίησις τῶν ρεόντων ὑδάτων μικρᾶς παροχῆς καὶ ἰδίως τῶν φρεατῶν ὑδάτων.

Εἰς ταῦτα προσθετέον καὶ τὴν κατασκευὴν εἰς κατάλληλα σημεία μικρῶν ὑδροφρακτῶν (barrages) καὶ διὰ τὴν ἄμεσον χρησιμοποίησιν τῶν συλλεγομένων ἐκαστοτε νερῶν ἀλλὰ καὶ τὸν ἐμπλουτισμὸν τῶν φρεατῶν ὑδάτων.

Διὰ τὴν Πατρίδα μας ὁ σπουδαιότερος συντελεστής τῆς προόδου τῆς γεωργίας εἶναι ἀναμφισβήτητος τὸ νερὸ τοῦτο, προσηκόντως ὑποβοηθούμενον, δύναται νὰ δεκαπλασιάσῃ τὰς ἐσοδείας μας ἐν γένει ἀλλ' ἰδίως τῶν εὐγενῶν καὶ τῶν τὰ μάλιστα πλουτοπαραγωγῶν φυτῶν.

Οἱ Ἕλληνες χρεωστοῦν νὰ προσπαθοῦν μετὰ κάθε τρόπον νὰ καταρθώσιν ὥστε οὔτε μία σταγὼν νεροῦ νὰ μὴ πηγαίνῃ εἰς τὴν θάλασσαν.

Αὐτὴ ἦτο ἡ γνώμη τοῦ Αὐο Ἀγγλου Ἀρμοστοῦ τῆς Αἰγύπτου διὰ τὴν χώραν ἐκείνην. Πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς γνώμης ταύτης ἔγινεν ὁ ὑδροφράκτης τοῦ Ἀσουαν.

Γ.—Σπουδαιότερος συντελεστής τῆς προόδου τῆς γεωργίας μας καὶ τῆς εὐμερίας τοῦ γεωργοῦ εἶναι ἡ **πρόληψις** τῆς **καταστροφῆς** ὑπὸ **διαφόρων παθήσεων** τῶν **πραγματοποιηθεισῶν ἤδη ἐσοδῶν** μετὰ τῶν ἐχθρῶν τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν κατατάσσω καὶ μάλιστα εἰς πρώτην γραμμὴν, τὰ ζιζάνια τῶν ἀγρῶν, διότι θεωρῶ ὅτι ἡ ἐκ τούτων προσερχομένη ζημία, ἰδίως διὰ τὸν σίτον, εἶναι μεγίστη· τὰ κατὰ τῶν ζιζανίων παράσιτα τῶν γεωργῶν δὲν διατυπώνονται μετὰ σφοδρότητα διότι τὰ ἐσυνήθισαν.

Ἡ δὲ ὁποιοῦδήποτε τρόπου ἀποτελεσματικὴ καταπολέμησις τῶν ζιζανίων τοῦ σίτου, σπουδαιότερα θὰ αὐξήσῃ τὸ ποσὸν

τοῦ εἰς τὴν ἀγορὰν προσκομιζομένου πρὸς πώλησιν Ἑλληνικοῦ σίτου.

Ἡ σπουδαιότης τῆς καταπολεμήσεως τῶν παθήσεων εἶναι καταφανεστάτη καὶ περιτετέσις κάθε περὶ τούτου ἀνάπτυξις. Δ.—Σπουδαῖος παράγων τῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδόσεων τοῦ σίτου εἶναι καὶ ἡ ποιότης καὶ ποικιλία τοῦ χρησιμοποιουμένου σπόρου.

Περὶ τούτου πολλὰ ἐλέχθησαν ἐν τῷ Ἀνωτάτῳ Συμβουλῇ τῆς γεωργίας, ἐπομένως περιτετέσις πᾶσα ἐκτενεστέρα ἀνάπτυξις. Εὐχόμεθα τάχιστα νὰ πολλαπλασιασθῶσι παρ' ἡμῖν τὰ σιτοκαθαριστικὰ ἔργαλα καὶ νὰ δοθῇ περισσοτέρα προσοχὴ εἰς τὴν ποιότητα καὶ ποικιλίαν τοῦ χρησιμοποιουμένου σπόρου σίτου.

Ε.—**Λιπάσματα**. Ἡ διαρκὴς καὶ ἀσφαλὴς, ἢ ταχίστη καὶ οἰκονομικώτερη αὐξήσις τῶν ἀποδόσεων τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν κυρίως κατα ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν πλήρη καὶ ἄφθονον διατροφὴν αὐτῶν.

Ἄνευ ἀφθόνων λιπασμάτων πλήρων καὶ τελείως ἰσορροπημένων εἶναι ἀδύνατον νὰ ἔχωμεν ἀσφαλῆς καὶ μεγάλας ἐσοδείας.

Τὰ χημικὰ λιπάσματα εἶναι ἡ πρώτη ὕλη τῆν ὁποίαν τὰ φυτὰ κατεργάζονται καὶ μεταβάλλωσιν εἰς ἄφθονα προϊόντα χρήσιμα εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Τὰς θεμελιώδεις ἀπλὰς αὐτὰς ἀληθείας σήμερον κάλλιστα γνωρίζει μέγας ἀριθμὸς Ἑλλήνων γεωργοκτηματῶν ἀποζώντων καὶ πλουτούντων ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὰ εισοδήματα τῶν κτημάτων τὰ ὁποῖα καλλιεργοῦσι.

Κατὰ τὴν ἐμὴν ἀντίληψιν, ὅλα τὰ μέλη τοῦ Ἀνωτάτου Γεωργικοῦ Συμβουλίου ὁμοφώνως ἀπεδέχθησαν ὅτι τὸ **ταχύτερον, τὸ οἰκονομικώτερον, τὸ ἀσφαλέστερον μέσον τῆς αὐξήσεως τῆς σιτοπαραγωγῆς** μας ἔγκειται τῆς τὴν χρῆσιν ἀφθόνων χημικῶν λιπασμάτων καλλίστης ποιότητος.

Κατὰ τὴν σχετικὴν συζήτησιν οὐδεὶς ἐσημειώθη ἀντίρρησης καὶ δικαίως διότι μέγιστος ἀριθμὸς γεωργῶν ἐπίστανται διὰ τὴν εὐεργετικότητα τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἐπὶ τῆς σιτοπαραγωγῆς των, εἰς βαθμὴν ὥστε νὰ προτιμῶσι νὰ ἀφίσωσιν ἄσπαρτον τὸν ἥδη καλλιεργηθέντα ἀγρὸν των, ἂν δὲν ἐξασφαλίσωσι τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν λιπάσματος· πλείστοι δὲ σιτοκαλλιεργηταὶ μὴ δυνηθέντες νὰ προμηθευθῶσι δεδοκιμασμένα λιπάσματα χρησιμοποιοῦσι ξένα τοιαῦτα ἐν γνώσει ὅτι εἶναι ἐλαττωματικά διότι ἀπλοῦστάτα σκέπτονται ὅτι καλλίτερον εἶναι νὰ μεταχειρισθῶσι λίπασμα ἔστω καὶ ἐλαττωματικόν, παρὰ νὰ σπείρουν χωρὶς λίπασμα.

Τὰ χημικὰ λιπάσματα εὐχερέστερον καὶ εὐρύτερον διεδόθησαν εἰς τὰς ἐπαρχίας τὰς ἐχούσας τὰς πτωχοτέρας γαίας (Ἀττικὴ-Κρήτη) διότι οἱ καλλιεργηταὶ τῶν γαιῶν τούτων ἄνευ χημικῶν λιπασμάτων μόλις ἐσόδουον 30—40 ὀκ. σίτου κατὰ στρέμμα, ἐνῷ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἄγροί λιπαίνοντες ἀποδίδουσι 80—120 ὀκάδας· οἱ καλλιεργηταὶ τῶν τοιούτων πτωχῶν ἀγρῶν ἡσθάνθησαν ταχύτερον καὶ βαθύτερον τὴν ἀνάγκην τῶν χημικῶν λιπασμάτων.

Ἡ διάδοσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὰς μᾶλλον σιτοπαραγωγὰς ἐπαρχίας (Θεσσαλία, Μακεδονία) συναντᾷ δυσχερείας, ὅχι διότι τὰ λιπάσματα εἰς τὰς ἐπαρχίας ταύτας εἶναι ὀλιγώτερον εὐεργετικά, ἀλλὰ διότι εἰσέτι, διὰ τούτον ἢ ἐκεῖνον τὸν λόγον, δὲν ἐδοκιμάσθησαν εἰς τὰς ἐπαρχίας ταύτας.

Ἡ διάδοσις τῶν λιπασμάτων εἰς τὰς ἐπαρχίας αὐτὰς θὰ εἶναι καταπληκτικὴ, ἅμα οἱ γεωργοὶ μετὰ τὰ μάτια των ἰδοῦν ὅτι τὰ χημικὰ λιπάσματα αὐξάνουν τὴν κατὰ στρέμμα ἀποδοσιν τοῦ σίτου κατὰ 30—70 ὀκάδας, εἰς τρόπον ὥστε ἀντὶ νὰ ἔχουν 70 ἢ 80 καὶ καμμιὰ φορὰ 100 ὀκάδας κατὰ στρέμμα, θὰ ἔχουν 120—150 ὀκάδας καὶ καμμιὰ φορὰ ἀκόμη, ὅταν ἡ χρονιά εἶναι καλὴ, καὶ 200 ὀκάδας σίτου κατὰ στρέμμα.

Ἡ διάδοσις δὲ τῶν λιπασμάτων εἰς τὰς ἐπαρχίας ταύτας θὰ ἐπιτελεσθῇ διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως εἰς αὐτὰς μερικῶν χημικῶν ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν.

Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ἐγκατάστασις διὰ σίτου ἐνὸς ἀποδεικτικοῦ ἐπὶ 1 στρέμματος ἀγροῦ δὲν στοιχίζει περισσότερον τῶν 100 δραχμῶν, ὥστε ἡ ἐγκατάστασις 10.000 ἀποδεικτικῶν

ἀγρῶν ἀνὰ τὴν Θεσσαλίαν καὶ Μακεδονίαν δὲν θὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς γεωργίας παρὰ μὲ ἐν μόνον ἐκατομμύριον δραχμῶν διὰ τῆς δαπάνης δὲ αὐτῆς θὰ ἐξασφαλισθῇ, ἐν ἐλαχίστῳ χρόνῳ—ἐντὸς δύο μόνον ἐτῶν—ἡ σιτάρκειά μας· ἐὰν ἐφέτος γίνουον 10.000 ἀποδεικτικοὶ ἄγροί ἢ σιτάρκεια τῆς χώρας δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀσφαλὴς διὰ τὸ 1931. Σήμερον ἡ Θεσσαλία καὶ ἡ Μακεδονία παράγουσι τόσον σίτον ὅσον παράγουσι ὅλαι αἱ ἐπαρχίαι μαζί· ὥστε ἀξίζει τὸν κόπον νὰ ἐξοδευθῶσι διὰ τὴν Μακεδονίαν καὶ Θεσσαλίαν ἐν ἐκατομμύριον δραχμῶν διότι θὰ μᾶς δώσουν τὴν σιτάρκειάν μας.

Διὰ ταῦτα ὑποστηρίζομεν ὅτι ἡ σιτάρκεια τῆς Χώρας καὶ ἡ πρόδος τῆς γεωργίας εἶναι ζήτημα καλῶν Χημικῶν Λιπασμάτων, ἐνισχυομένων καὶ διὰ τῶν βελτιώσεων τὰς ὁποίας ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν.

Ἡ γνώμη τῶν Γεωργοκτηματῶν

Αἱ ἀνωτέρω ἀναφερόμεναι βελτιώσεις εἶναι αἱ σπουδαιότεραι, καὶ ἐκεῖναι ἀπὸ τὰς ὁποίας πρέπει ἀμέσως καὶ μετὰ θετικὸν τρόπον καὶ συστηματικῶς νὰ ἀρχίσωμεν καὶ μετὰ ὑπομονὴν καὶ ἐπιμονὴν νὰ παρακολουθῶμεν.

Ἀποδείξεις δὲ ὅτι αἱ ἀνω βελτιώσεις εἶναι αἱ μᾶλλον ἐπιγενοῦσαι καὶ αἱ ἀναγκαϊότεραι, εἶναι ὅτι ὅλοι οἱ πραγματικοὶ πρακτικοὶ γεωργοὶ τούτων τὴν ἀνάγκην αἰσθάνονται καὶ ταύτας ἐπιζητοῦσι.

Ποῖος, ἐκ τοῦ σύγγεγυς γνωρίζων τοὺς γεωργούς, ἀγνοεῖ ὅτι ἡ μερίστη μέριμνα τούτων εἶναι νὰ εὕρουν τὰ μέσα νὰ διασώσουν τὰς ἐσοδείας ἀπὸ τὰς προβολὰς τῶν ἐχθρῶν των, αἱ ὁποῖαι τὰς καταστρέφουν;

Τὸ ζήτημα τοῦτο τόσον πολὺ ἀπασχολεῖ τὸν γεωργόν, ὥστε φαντάζεται ὅτι ἡ ἀποκλειστικὴ ἐργασία τοῦ γεωπόνου εἶναι ἡ καταπολέμησις τῶν παθήσεων τῶν φυτῶν· ὑπῆρξε παρ' ἡμῖν ἐποχὴ ὅπου τὸν γεωπόνον οἱ χωρικοὶ ἀπεκάλουν **Ἰατροῦς**.

Ἡ καταπολέμησις τῶν παθήσεων τῶν φυτῶν εἶναι σπουδαιότερη ἢ σπουδαιότερη τοῦ εἶναι τόσον καταφανὴς ὥστε περιττὸν νὰ ἀσχοληθῶ ἐκτενεστέρον.

Ποῖος ἀγνοεῖ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ὁ γεωργὸς ἀποδίδει εἰς τὸ νερὸ; Τοῦτο δὲν ἀποδεικνύεται ἀπὸ τοὺς Ὀμηρικοὺς ἀγῶνας, οἱ ὅποιοι συχνὰ λαμβάνουν χώραν περὶ ἐνὸς ἀρδευτικοῦ χάνδακος;

Ἄν ὑπάρχει καμμιὰ ἀνάγκη νὰ διδάξωμεν εἰς τὸν γεωργόν τὴν χρησιμότητα τοῦ νεροῦ· τὴν γνωρίζει καὶ τὴν ἐκτιμᾷ καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον.

Ἀνάγκη εἶναι νὰ διδαχθῇ ὁ γεωργὸς πῶς εἰσπορεῖ νὰ ἔχῃ νερὸ διὰ νὰ ποτίσῃ τὰ κτήματά του.

Κατὰ τὴν ἐμὴν ἀντίληψιν τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ λυθῇ διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν ὑπογείων νερῶν, τὰ ὁποῖα ὑπεραφθονοῦν ἐν Ἑλλάδι· ἡ ἀνύψωσις των δὲ μετὰ τὰ σήμερινὰ μέσα οὔτε δύσκολος οὔτε πολυδάπανος εἶναι.

Ἀπαραίτητον εἶναι ἐμβριθῶς νὰ μελετηθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπὸ τὰς ἐνώσεις γεωργικῶν συνεταιρισμῶν καὶ ἡ σχετικὴ λύσις του νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν.

Διὰ τὴν σπουδαιότητα τοῦ νεροῦ ἐκτενῶς ἐνησυχολήθημεν ἄλλοτε πολλὰ, ἰδίως δὲ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 168 τεύχος τοῦ «Ἀγρ. Ταχυδρόμου» τῆς 15 Ἀπριλίου 1926.

Τοῦ τεύχους τούτου ἔχομεν ἀκόμη ἀντίτιπά τινα διαθέσιμα δι' ἐκείνους, ποὺ μετ' ἐπιστολὴν των ἠθέλουν μᾶς τὸ ζήτησιν.

Ποῖος ἀγνοεῖ ὅτι οἱ γεωργοὶ ἄριστα γνωρίζουσιν τὴν χρησιμότητα τοῦ καλοῦ σπόρου ἐκλεκτικῆς ποικιλίας (σσί); Ἄν δὲν κάμνῃ περισσότερον καθυρροπία, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἀπογοήτευσιν ἢ ὁποῖα τὸν κατέλαβεν, ἔνεκα τῶν συνεχῶν κακῶν ἐσοδῶν ποῦ ἔχει διότι ἡ γῆ του πεινᾷ· οἱ μεταχειριζόμενοι χημικὰ λιπάσματα ἤρχισαν νὰ μεριμνῶσι καὶ περὶ καλοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ σπόρου· ἡ μία βελτίωσις καὶ πρόδος φέρει καὶ τὴν ἄλλην.

Εἶναι ἀνάγκη ἀκόμη μίαν φορὰ νὰ τονίσωμεν τὸν θαυμασμὸν ποῦ ἔχουν οἱ γεωργοὶ, οἱ μεταχειρισθέντες τὰ χημικὰ λιπάσματα, δι' αὐτά;

Ἀνάγκη ὅμως εἶναι τὸν θαυμάσιον αὐτὸν νὰ ἐμπνεύσωμεν

και εις τους μη, μέχρι της σήμερον, χρησιμοποιήσαντας χημικά λιπάσματα δι' αποδεικτικών αγρών, με την βεβαιότητα ότι άμα ο γεωργός με τα μάτια του ιδη τα αποτελέσματα των χημικών λιπασμάτων κατ' ανάγκην θα γίνη θαυμαστής αυτών.

Εκ των 5 επειγουσών βελτιώσεων, τας οποίας ανωτέρω ανεφέραμεν, ο γεωργός άγνοει μόνον την ανάγκην της καταργήσεως της άγρωναπαύσεως και αντικατάστασιν αυτής δια συνεχούς καλλιεργείας σίτου και σκαλιστικών φυτών, κυρίως άζωτολόγων όσπρίων είτε δια τροφήν του ανθρώπου είτε προς κτηνοτροφικήν χρήσιν.

Οντως οι Έλληνες γεωργοί άγνοουν τους νόμους και την χρησιμότητα της συνεχούς καλλιεργείας και της άμειψισποράς (assolement), εν τούτοις και την επιστημανικήν ταύτην αλήθειαν ο Έλλην αγρότης καλώς διαισθάνεται διότι έχει την παροιμίαν: **Ο καλός νοικοκύρης δεν πρέπει να κρεμνιέται από ένα ψωμί** (= έσοδειαν) **πρέπει να κάμνῃ δύο ψωμιά** (= δύο είδη έσοδειών) **δια να ζήσῃ καλά.**

Άλλως εις πλείστα μέρη της Ελλάδος—εις αυτά τα Ρεβένια της Θεσσαλίας και Μακεδονίας—οι γεωργοί προσπαθούν να καταργήσουν, τουλάχιστον εν μέρει, την άγρωναπαυσιν, αλλά δεν επιτυγχάνουν διότι ακολουθούν μέθοδον άντεπιστημονικήν (δημητριακόν επί δημητριακού).

Εκ τούτων καταφαίνεται ότι ή κατάργησις της άγρωναπαύσεως δεν θα συναντήσῃ πολλὰς δυσκολίας, αλλά δεν θα επιτευχθῇ εἰμή μετά παρέλευσιν χρόνου κατά το μάλλον ή ήττον μακροῦ.

ΑΙ ἄλλαι βελτιώσεις

Εἰς τὰς ανωτέρω αναφερομένας απαιρήτους βελτιώσεις έπρεπε να προσθέσω και την καλλιτέραν και ιδίως βαθυτέραν άρσιν των αγρών, αλλά δια την βελτίωσιν ταύτην δεν έκαμα ανωτέρω λόγον, διότι κατά την ἐμὴν αντίληψιν, αἱ καλλιτέραι και βαθυτέραι άρσεις είναι ζήτημα ισχυρῶν εργατικών ζώων, μη υπάρχοντων παρ' ἡμῖν. Τοιαῦτα ισχυρά ζῶα δυνάμενα να σώρουν άροτρα καλλιεργούντα και βαθυτέρα και καλλίτερα, ή Έλλ. Γεωργία δύναται να αποκτήσῃ μόνον όταν θα είναι εις κατάστασιν να παραγάγῃ αφθόνους ζωοτροφίας άρίστης ποιότητος τοῦτο δὲ θα επιτευχθῇ δια των χημικών λιπασμάτων ὥστε δυνάμεθα δедикаιολογημένως να εἰπωμεν ότι τὸ ζήτημα των βαθυτέρων άρσεων είναι κατά πρώτον λόγον ζήτημα χημ. λιπασμάτων συνεπὼς πάσα ούσιαστική βελτίωσις των άροτριώντων ζώων πρέπει να επιδιωχθῇ δια της εις εὐρύτάτην κλίμακα χρησιμοποίησεως των χημικών λιπασμάτων.

Τὰ ἄνω λεχθέντα κατά λέξιν και ακριβέστατα εφαρμόζονται και δια την εν γένει κτηνοτροφίαν (ἵπποι, βόες, αγελάδες, πρόβατα κ.τ.λ.) δηλ: δεν δύναται να υπάρχῃ βελτιωμένη και προοδευουσα κτηνοτροφία άνευ αφθόνων τροφῶν άρίστης ποιότητος.

Ἀνακεφαλαίωσις

Κατά την ήμετέραν αντίληψιν δια την εν γένει πρόοδον της γεωργίας μας και ειδικώτερον δια την πραγματοποιήσιν της σιταρκαίας μας πρωτίστως πρέπει να τειθῶσιν εις ενέργειαν αἱ ἄνω έξετασθεῖσαι βελτιώσεις, των οποίων ή μεθοδική μεθ' υπομονῆς και ἐπιμονῆς εφαρμογή, εν διαστήματι ὀλιγίστων ἐτῶν θα δώσῃ άριστα και ικανοποιητικά αποτελέσματα, ή, εν τῇ θετικῇ πράξει, ἐμφάνισις των οποίων θαυμασίως θα διευκολύνῃ την εφαρμογήν και ὄλων των άλλων βελτιώσεων περι των οποίων έκτενὴς ἐγένετο λόγος εις τὸ ἐσχάτως συνελθόν Ἀνώτατον Συμβούλιον της Γεωργίας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ἡ μετά τινος προσοχῆς ἀνάγνωσις των ανωτέρω έκτεθέντων και ή μετά τινος ακριβείας ἀνάλυσις αυτών, χωρίς καμμίαν ἀμφιβολίαν θα καταλήξῃ εις τὸ συμπέρασμα ότι: **Ἡ πρόοδος της γεωργίας μας εν γένει και ή πραγματοποίη-**

σις της σιταρκαίας της χώρας, υπό τὰς περιστάσεις τὰς οποίας εὐρισκόμεθα, πρωτίστως είναι ζήτημα χημικῶν λιπασμάτων.

ΑΡ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ

Γ Ν Ω Μ Α Ι

κ. Σ. ΙΑΣΕΜΙΔΟΥ

Ο κύριος Σωκράτης Ίκσεμίδης, διευθυντής της Γεωργίας εις τὸ Ὑπουργεῖον της Γεωργίας, δημοσιεύει από τινος εις τὸ ἔγκριτον περιοδικόν **Ο «Οἰκονομικὸς Ταχυδρόμος»** σειράν ἄρθρων υπό τὸν τίτλον ή **«Ελληνική Γεωργία και ή σημασία της»**.

Πρὸς ἐνίσχυσιν των ὧων γράφομεν εις τὸ ανωτέρω ἄρθρον μας: **Ἡ πρόοδος της Γεωργίας μας είναι ζήτημα Χημικῶν Λιπασμάτων**, ἀναδημοσιεύομεν ἀπὸ την περισπούδαστον μελέτην τοῦ κυρίου Ίκσεμίδου τὴν κάτωθι περικοπήν:

Τὸ κρατοῦν εν τῇ χώρᾳ σύστημα καλλιεργείας των αγρῶν (assolement) εἶνε τὸ ἑκτατικόν σύστημα των σιτηρῶν, τὸ διετὲς (α' άγρωναπαυσις, β' σίτος ή α' άγρωναπαυσις, β' κριθή ή α' άραβόσιτος, β' σίτος ή βρώμη) και τὸ τριετὲς (α' σίτος, β' κριθή ή βρώμη γ' άγρωναπαυσις) και πολὺ ὀλιγώτερον τὸ βελτιωμένον τριετὲς σύστημα (α' άγρωναπαυσις και εν μέρει χε δαυπά, β' σίτος, γ' κριθή ή βρώμη ή α' άγρωναπαυσις ή βίκος, δ' άραβόσιτος ή άλλο σκαλιστικόν φυτόν, ὡς δάμβξ γ' σίτος). Τὰ συστήματα ταῦτα δεν συνάδουν πλέον πρὸς την νέαν μορφήν ἣν πρέπει να λάβῃ ή γεωργία, σύμφωνα πρὸς τὰς νέας δημιουργηθείσας συνθήκας της αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ εν συνόλῳ και τοῦ γεωργικοῦ της ἀποκαταστάσεως πολλῶν γεωργῶν εις μικροῦδικοτήτας, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦν, αλλά και καθιστοῦν δυνατόν, την ἐφαρμογήν ἐντατικωτέρων συστημάτων καλλιεργείας.

Τὸ σύστημα τοῦτο των σιτηρῶν πρέπει να μεταδληθῇ τουλάχιστον εις βελτιωμένον τριετὲς σύστημα ή και περαιτέρω εις σύστημα ἀμειψισποράς, με περισσότερα φυτὰ φυλλώδη παρὰ άγρωστώδη. Εἶνε ἀνάγκη ἀπαραιτήτως να ἐπεκταθῇ ή εν τοῖς άγροῖς καλλιέργεια σκαλιστικῶν φυτῶν, ἰδίᾳ ὀσπρίων (ἀξιοσημείωτον εἶνε ότι ή παραγωγή ὀσπρίων ἡλαττώθη) και τριφυλλίου μεταξὺ των ὀπείων τὸ τριφύλλιον τὸ σαρκόχρουν έχει ὀδσει ὡς μονοετὲς πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα και ή καλλιέργεια τεύτλων και σακχαροτέυτλων ὧν ή καλλιέργεια ἀγνοεῖται.

Και τοῦτο ὄχι μόνον ἐπιβάλλεται, αλλά και εἶναι δυνατόν να γίνη, των δημιουργηθεισῶν νίων συνθηκῶν διευκολυνουσῶν. Ἐννοεῖται ότι ή μεταβολή δεν δύναται να εἶνε παρὰ βραδεία. Πρέπει θαμηθῶν να φθάσωμεν εις σημεῖον, ὥστε τὰ 50 ο/ο της ἑκτάσεως των αγρῶν να καλλιεργοῦνται δια σιτηρῶν.

Κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ὡς γνωστόν, ὄχι μόνον ή παραγωγή σίτου θ' αὐξήσῃ, ἐλαττωμένων των άγρωναπαύσεων και αὐξανόμενης ἐπίσης της καθ' ἑκτίριον μικρᾶς ἀποδόσεως τοῦ σίτου δια τὰ γνωστὰ ὠρεήματα της ἀμειψισποράς, αλλά και ή γεωργική παραγωγή θα συνδυασθῇ περισσότερο πρὸς την μέχρι σήμερον ἐκ της αὐτοφουδῆς σχεδὸν ἀποκλειστικῶς βλαστήσεως τρεφομένην κτηνοτροφίαν ἐπ' ὠφελείᾳ και αὐτῆς ταύτης της κτηνοτροφίας.

Διὰ την βελτίωσιν της καλλιεργείας τοῦ σίτου ἐκτὸς της διαδοχικῆς ἐναλλαγῆς των φυτῶν (assolement) εἶνε ἀνάγκη να ἐπεκταθῇ ή χρῆσις των σιτηροκαθαριστηρίων (trieurs) να καταπολεμηθοῦν τὰ ζιζάνια, να γενικευθῇ ή χρῆσις των **λιπασμάτων** να διαδοθῇ τέλος, ὥστε σπουδαιότατον, ή καλλιέργεια ποικιλιῶν σίτου, αἱ ὁποῖαι ὠριμάζουν πρωίμως, κατά 10—15 ἡμέρας πρωϊμότερον και ἀποφεύγουν οὕτω τὸν κίνδυνον της

ξηρασίας τοῦ ἔαρος ἀπὸ 15 Ἀπριλίου ἕως 15 Μαΐου, ή ὁποία θεωρεῖται ὡς ή περίοδος της κρίσεως τοῦ σίτου εν Ἑλλάδι ὡς και τὸν κίνδυνον τοῦ κατὰ τὰ τέλη Μαΐου και ἄρχας Ἰουνίου πνέοντος θερμοῦ και ἰσχυροῦ ανέμου, ὁ ὁποῖος προκαλεῖ την καῦσιν τοῦ σίτου (l'echaudage...)

Σ.Δ.Α.Τ.—Αἱ γνώμαι αὐται τοῦ κυρίου Ίκσεμίδου εἶνε ὀρθόταται και ἂν οἱ γεωργοκτηματῆαι μας εν γένει, και ιδίως οἱ της Θεσσαλίας και Μακεδονίας, μετ' ἐπιμελείας εφαρμόσου- ταῦτας χωρίς καμμίαν ἀμφιβολίαν και αὐτοὶ οἱ ἴδιοι θα πλουτῖν σαι και θα ζοῦν εν ἀνέσει: αλλά και σπουδαιότατα θα συντελέ- σουν εις την πραγματοποίησιν της τῶσον ποθητῆς και ἀναγκαίας σιταρκαίας της Χώρας μας, ἀπὸ την ὁποίαν ἐξαρτάται κατὰ μέγα μέρος και ή ἐξυγιάνσις τοῦ ἐθνικοῦ μας νομίσματος και ή ἀνάρθρωσις των οἰκονομικῶν και τοῦ Κράτους και των ιδιωτῶν.

Α. Θ. Μ.

ΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ ΩΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΚΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Εἰς τὰς εὐρείας αἰθούσας της Γεωργικῆς Σχολῆς Μεσσαράς ἤρξατο των εργασιῶν του τὴν 8ην Ἰουνίου ἐ.ε. τὸ διδασκαλικὸν Συνέδριον της ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας Γόρτυνος, Κρήτης.—Ὑπὲρ τούς 70 δημοδιδασκάλους, ἀντιπροσωπεύον- τες τὰ σχολεῖα ἱσαριθμῶν περίπου Κοινοτήτων, ἔτρεξαν μετὰ προθυμίας ἵνα συζητήσωσι διάφορα ἐκπαιδευτικά ζητήματα, ἐμπλουτίσωσι τὰς γεωργικὰς γνώσεις των, ἀποβαίνοντες ἐμπνευ- σμένοι ἀπὸστολοι των νέων μεθόδων καλλιεργείας.—Εἶναι ἄ- ξιοι παντὸς ἐπαινοῦ τῶσον οἱ κ.κ. διδασκαλοὶ ὅσον και ὁ ἀνά- ματος, ἐπιθεωρητῆς των δημοτικῶν σχολείων της περιφερείας Γόρτυνος κ. Ἰωάννης Βαλέργας, καθ' ὅσον ἀψηφούντες πάν- τα κόπον, διαθέτουναι και τὰς ὀλίγας πρὸς ἀνάπαυσιν ὥρας των, δια να ἀναπτύξωσι τὰς μετὰξὺ των συναδελφικὰς σχέσεις, και παρακολουθήσωσι τὰς νέας ἐπιστημονικὰς προόδους ἐφ' ὧν κυρίως στηρίζεται ή πρόοδος πάσης πολιτισμένης κοινωνίας. Μεταξὺ των σπουδαιωτέρων, χρησιμωτέρων, και ἀναγκαιωτέρων, θεωροῦνται και αἱ νεώτεροι πρόοδοι της γεωπονικῆς Ἐπιστή- μης. Εἰς χώραν κατ' ἐξοχήν γεωργικὴν ὡς ή Ἑλλάς, εἰς ἣν τὸ μέγιστον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ ἀσχολεῖται με την ἐκμε- τάλλευσιν τοῦ ἔδαφους, ή δημιουργία ἀποστόλων πρὸς διδασκαλίαν μιᾶς προοδευμένης γεωργίας εἶναι ἐκ των στοιχειο- δωτέρων ὑποχρεώσεων τοῦ Κράτους.—Και εις τοῦτο οἱ δη- μοδιδασκαλοὶ και λόγφ διαμονῆς και συγχῆς ἐπαφῆς, μετὰ των γεωργικῶν τάξεων, και λόγω πείρας και μορφώσεως εἶναι τὰ μάλιστα ἐνδεδειγμένοι.

Κατὰ τὸ ἄνω Συνέδριον πλὴν των ἀνεπισήμων συζητήσεων μεταξὺ των κ.κ. δημοδιδασκάλων μετὰ τοῦ διδακτικοῦ προσω- πικοῦ της Γεωργ. Σχολῆς Μεσσαράς, ἀνεπτύχθησαν εν εἰδι- καῖς διαλέξεσιν δύο σπουδαιότατα θέματα:

Τὸ πρῶτον **θέμα περὶ Χημικῶν Λιπασμάτων** ἐπραγματεύ- θημεν ἡμεῖς. Μετὰ μικρὰν εἰσαγωγὴν περὶ της θρέψεως των φυτῶν, τοῦ ρόλου τοῦ φυσικοῦ πλούτου τοῦ ἔδαφους, της ἐπι- δράσεως των ἀνοργάνων ἁλμάτων εις τὸν σχηματισμὸν ὀργανι- κῶν οὐσίων, και της ἑκτάσεως της χρήσεως των Χημ. Λιπασ- μάτων εις τὰς πολιτικάνεας χώρας της Εὐρώπης, εἰσῆλθομεν εις τὸ οἰκονομικὸν μέρος της Διπάνσεως, ἀνεπτύχθησαν τὰ μεγάλα πλεονεκτήματα της χρήσεως λιπασμάτων των ἀσφαλε- στέρων, προχειωτέρων και οἰκονομικωτέρων μέσων αὐξήσεως της ἀκαθορίστου προσόδου τοῦ ἔδαφους και ἐμμέσεως και της καθαρᾶς, και ἐγένετο σύγκρισις της καταναλώσεως των χημ. λιπασμάτων με ἄλλας προηγμένας γεωργικῶς χώρας.

Ἐξητάσθησαν εν τέλει λεπτομερῶς αἱ διάφοροι κατηγορί- αι χημ. Λιπασμάτων, ὁ χρόνος και ὁ τρόπος της χρησιμοποίη- σέως των και ἐδόθησαν οδηγίαι περὶ τοῦ τρόπου τοῦ ἐλέγχου, και της ἐμπορίας των χημικῶν λιπασμάτων.

Δεόντως δέον να ἐξαρθῇ ή ἐξαιρετική προσοχή των κ.κ. δη- μοδιδασκάλων κατὰ την ἀκρόασιν της διαλέξεως ταύτης ὅσον

και της ἐπακολουθησάσης περὶ σχολικῶν κήπων τοῦ Καθη- γητοῦ της Σχολῆς κ. Σαμαρά.

Ο κ. Σαμαρᾶς ἀφοῦ ὠμίλησεν ἐπαγωγικῶς περὶ της ση- μασίας της δανδροκομίας εις την Ἑλλάδα, εις την κατ' ἐξοχήν χώραν των δένδρων, διεξήλθε τὸ ζήτημα των σχολικῶν κήπων, τοῦ τρόπου της ἐγκαταστάσεως των, της δράσεως τούτων εις τὰς ἀπαλὰς ψυχὰς των παιδῶν, και τοῦ τελειότερου μέσου πρὸς ἀνάπτυξιν εις τοὺς μαθητὰς της στοργῆς πρὸς την γλωρί- δα και τὰ δένδρα, και εν τέλει ἔδωκεν οδηγίαις περὶ των δια- φῶρων ὄρων τῶν τῶσον ἀπαραιτήτων δια την ἐγκατάστασιν των. Ἡ διάλεξις αὐτῇ τοῦ κ. Σαμαρά ὑπῆρξεν ἐπίκαιρος και κατὰ πάντα ἐπιτυχῆς.

Παριστομένων τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀρκαδίας κ. Βασιλείου ἐνθουσιώδους ὁπαδοῦ πάσης Γεωργικῆς προόδου, και ἐκ των πρωτεργατῶν της Σχολῆς Μεσσαράς, ἀπεφασίσθη ἵνα οἱ κ.κ. διδασκαλοὶ δάσκις κρίνωσιν ότι κτήμᾳ τι μοναστη- ριακόν ή ἐνοριακόν εἶναι κατάλληλον δια την ἐγκατάστασιν σχολικοῦ κήπου, ζητοῦσι τοῦτο, ὑποσχόμενοι να συνηγορῇ πάντοτε δια την δωρεάν παραχώρησιν του εις τὸ σχολεῖον.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ Συνεδρίου οἱ κ.κ. διδασκαλοὶ ἐπεσκέψθη- σαν τὸ ἐργαστήριον και τὰς ἐγκαταστάσεις της Σχολῆς, ἀντε- λήφθησαν τὸν μηχανισμόν και την λειτουργίαν των διαφῶρων γεωργῶν εργαλείων, τὸ σύστημα της ἀμεισποράς και καλλιερ- γείας της Σχολῆς ζητοῦντες λεπτομερεῖς ἐκάστοτε οδηγίας παρὰ των ὑπαλλήλων τοῦ ἰδρύματος.

Ἐὰν κρίνωμεν ἀπὸ τὰς διαβιβασθείσας ὑμῖν εὐχαριστίας και ἐγγράφως, και προφορικῶς ή ἐπιτυχία τοῦ ἄνω Συνεδρίου, ἰδίᾳ ἀπὸ γεωργικῆς ἀπόψεως ἦτο ἄριστος.

Εἰς 70 Κοινότητες τοῦ Νομοῦ Ἡρακλείου ἀπεστάλησαν μορφωμένοι ἀπὸστολοι της γεωργικῆς προόδου, εις 70 χωρία θα ἀναπτύχῃ καταλλήλως, ότι τὸ ἔδαφος καλλιεργεῖται πλη- μμελῶς, ότι ή χρῆσις των χημ. λιπασμάτων προξενεῖ θαύματα, ότι τὸ κλάδευμα των ἐλαιοδένδρων και μόνον ἄρκει να διπλα- σίασῃ την ἐλαιοπαραγωγήν τοῦ τόπου, ότι ὁ τόπος μας δύναται με μικρὰς θυσίας να ἀποκτήσῃ βελτιωμένα ζῶα και καλὰς ὀπώρας ότι τὸ ἔδαφος δέον να λιπαίνεται ἐντατικῶς ἐὰν θέλω- μεν να μᾶς ἀμείψῃ πλουσιοπαρόχως, ότι τέλος τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γεωργοῦ εἶναι τὸ πρῶτον εν τῇ κοινωνίᾳ και ή ἀσφαλεστέ- Ͼ ἐπιχείρησις ότι τὸ ἔδαφος της Πατρίδος μας δύναται κα- λῶς καλλιεργούμενον να διατρέφῃ διπλάσιον πληθυσμόν, ότι ὁ ἀστυφιλισμὸς με την μετανάστευσιν εἶναι οἱ φοβερότεροι ἐχ- θροὶ της φυλῆς μας διότι ἐκφυλίζουν την ἀγροτικὴν Ἑλλάδα.

Και ὅλα αὐτὰ εις διάστημα διδασκαλίας τριῶν ἡμερῶν. Ἀναλογιζόμεθα ὅποια θα εἶναι τὰ ἀποτελέσματα της γεωρ- γικῆς ἀναπλάσεως τοῦ τόπου μας ἐὰν τὰ διδασκαλικά ταῦτα συνέδρια οὐ μόνον ἐγενικεύοντο εις ὅλην την Ἑλλάδα, αλλά και ἐσυστηματοποιούντο τελειότερον ὥστε αἱ ὑπὸ των κ.κ. δι- δασκάλων ἀπακτώμεναι γεωργικαὶ γνώσεις να εἶναι εὐρύτε- Ͼ, πλουσιώτεραι και συστηματικώτεραι.

Κατὰ τοῦτο τὸ ὑπὸ την ψήφον της Βουλῆς Νομοσχέδιον περὶ γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως πρέπει να τύχῃ ὀμοθυμῶν ὑπο- στηρίξεως, με την βεβαιότητα ότι θέλει ἀποδώσῃ τοὺς ἀναμε- νομένους ἀγλαοὺς καρπούς.

Γεωργικὴ Σχολὴ Μεσσαράς Κρήτης, τῇ 8ῃ Αὐγούστου 1927.

Ο Διευθυντής της Σχολῆς

Ἀνδρ. Σανθουδίδης.

ΤΑ ΖΙΖΑΝΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ

Πρὸ ἐνός και ἡμίσεως ἀκριβῶς ἔτους ἐδημοσιεύσαμεν εις τὸν Ἀγροτικὸν Ταχυδρόμον (φύλλον 166 σελίς 21) δια πρώτην φοράν τὸν τρόπον της καταπολεμῆσεως των ζιζανίων εις τὰ δημητριακά δια τοῦ θαύκου ὀξέος. Ἐκτοτε συνετελέσθησαν πρόοδοι ἀλματικές εις τὸ ζήτημα τοῦτο, και εἰμεθα σήμερον εις τὴν εὐχάριστον θέσιν ν' ἀναγγεῖλωμεν ἀποτελέσματα ἐκ της ἐφαρμογῆς της μεθόδου ταύτης εις τὸν τόπον μας, προσε- χόμενα εἶναι ἀληθῆς ἀπὸ δοκιμᾶς και μόνον, αλλά πάντως ἀποτελέσματα.

ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΛΛ. ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ-33, ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

Τηλεγραφική Διεύθυνσις: ΟΞΕΑΛ, 'Αθήνας -- Τηλέφωνον Ν. 6—89

ΑΠΟΘΗΚΑΙ:

ΑΘΗΝΑΙ: Παλιός σταθμός Θεσίου
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: 20 'Οδός 'Αριστείδου
και ὁδὸς 'Αγ. Διονυσίου

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

Εἰς πάσας τὰς πόλεις τῆς
Ἑλλάδος.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΥΑΛΟΠΙΝΑΚΕΣ: Κοινοί, 'Επιστεγάσεως και 'Αδιαφανείς (ΜΑΤ)

ΕΙΔΗ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΥΑΛΟΥ:

Φιάλαι γυμναί: Κονιάκ, Οἶνου, Λικέρ, Ζύ-
θου, 'Αεριούχων Ποτῶν, Μεταλλικῶν
'Υδάτων, Φαρμακείου.

Γαλόνια Γυμνά και Πλεκτά.

Δαμντζῶναι Πλεκταί. Παγωνιέραι Πλεκταί.

Βαρελάκια Γυμνά και Πλεκτά.

ΕΙΔΗ ΛΕΥΚΗΣ ΥΑΛΟΥ:

Ποτήρια 'Υδατος, Οἶνου, Ζύθου, Λικέρ, Ρακίς,
Οἷον. — Φιάλαι Τραπεζῆς και Νυκτο-
φιάλαι. — Κανέτια. — Φρουτιέρες και
Σαλατιέρες. — Πιατέλλα. — Δισκά-
κια. — 'Αλατοδοχεῖαι. — Γλυκοδο-
χεῖαι. — Μελανοδοχεῖαι. — Βεντούζες.
'Εσωκάνδηλα. — 'Ανθοδοχεῖαι. —
Λάρναι. — Δαμνποδοχεῖαι. — Δαμ-
πόγυαλα. — 'Αμπαζούρ.

Τιμοκατάλογοι και εἰκονογρ. Δευκώματα ἀποστέλλονται δωρεὰν τῷ αἰτοῦντι

λίπασματα ἐπὶ πιστώσει. και ἡ 'Εθνικὴ Τράπεζα δίδει δάνεια,
ἐταν μάλιστα πρόκειται γιὰ λίπασματα.

«Ὅσοι δὲν θέλουν νὰ λιπάνουν ἀμέσως ὅλα των τὰ χωράφια
μποροῦν νὰ κάμουν μιὰ δοκιμὴ. 'Ας δώσουν 62—70 δραχμὲς
νὰ ἀγοράσουν ἓνα ἡμίσηκτον λίπασμα 0—16—0, και ἂς τὸ ρί-
ξουν σὲ 3 στρέμματα. Μονὰ μὴ στηριχθοῦνε μόνον στὴ θεωρία,
στὸ ὕψος στὴν ἀνάπτυξη. Τὸ φωσφορικό λίπασμα δὲν δίνει οὔτε
ὕψος πάρα πάνω οὔτε ἀνάπτυξη μεγαλύτερη, οὔτε θεωρία καλ-
λίτερη. Καρπίζει μόνον τὸ στάρι καλλίτερα. Καί ἔως τὸν ἄλ-
νωισμό ἡ διαφορά δὲν φαίνεται. 'Ετοι συνέβη και στὸ Χατζῆ 'Ο-
μάρ. Γιὰ νὰ δοῦν οἱ λοιπὸν τὴ διαφορά πρέπει νὰ ἀλωνίσουν χω-
ριστὰ και τότε θὰ δοῦν ὅτι ἐκεῖνο ποῦ ἐπῆρε φωσφορικό λίπα-
σμα ἔχει πολὺ περισσότερο σπόρο.

Λοιπὸν γεωργοί, ὅσοι ἔχετε πλούσια χωράφια, ὅπου τὰ στά-
ρια πέρνουν μεγάλη ἀνάπτυξη και πλαγιάζουν συχνά, μὴ διατά-
ζετε. Ἐοδέψετε 25 δραχμὲς τὸ στρέμμα και λιπάνετε τὰ χωρά-
φια σας μὲ φωσφορικό λίπασμα 0—16—0, σὲ ἀναλογία ἓνα ἡ
μισήκτον σὲ τρία στρέμματα. 'Όταν τοῦ χρόνου θὰ ἀλωνίσετε θὰ
δῆτε, ὅτι τὰ χωράφια, ποῦ λιπάνετε, ποῦ δὲ θάνε οὔτε ψηλό-
τερα οὔτε θάχουν θεωρία καλλίτερη ἀπὸ κείνα, ποῦ δὲν λιπάν-
θηκαν, θὰ σᾶς δώσουν 30 και ἴσως και 40 ὀκάδες καρπὸ πά-
ρα πάνω τὸ στρέμμα.

Τὸ φωσφορικό λίπασμα πούλεῖ ἡ ἴδια ἡ 'Ελληνικὴ 'Εται-
ρεία Λιπασμάτων ποῦ πούλεῖ και τὸ 4—12—3.

Ι. Σ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Διευθυντὴς τοῦ Εἰδικοῦ Σταθμοῦ
Καλλιτερεῖσεως Φυτῶν

ΗΘΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΕΡΩΤΕΣ ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ

Μὲ τὴν ἴδια μεγαλόπρεπη χάρι ἀνέδωκεν ὁ 'Ηλιος στὸ οὐ-
ρανὸ ἐκεῖνο τὸ καλοκαίρι τὸ πρῶτ.

Βιαστικῇ, ἡ Νύχτα μάζεψε τὸ ἀστροσπαρμένο πέπλο τῆς
διὰ νὰ πᾶγη νὰ τ' ἀπλώσῃ στ' ἄλλο ἡμισφαίριο, και ἡ γε-
λαστὴ Αὐγούλα τὴν ἀκολούθησε, ἀφοῦ πρῶτα μ' ἓνα παιγνι-
διάρικο φίλημα ξύπνησεν ὅλα τὰ λουλούδια τοῦ κήπου.

Σγουρόμαλλα χρυσάνθεμα, κισσινόκαρδες μαργαρίτες, νο-
σταλγικὲς δάλιες, σκερτσόζικα γαρύφαλα, μελαγχολικοὶ πανσέ-
δες, σεμνὲς και φοβισμένες βιολέττες πρόβλεψαν νὰ κεφαλᾶκια
τους διὰ νὰ παραστοῦν στὸ ξύπνημα τοῦ βασιλικοῦ λουλουδίου
ποῦ δέχθηκε τὸ τελευταῖο ἀπαλὸ φίλημα τῆς Αὐγῆς: μ' ἓνα
ἡδονικὸ τέντωμα λύγισε τὸ Τριαντάφυλλο τὰ τρυφερά κλω-
νάριά του, ἐνῶ τὸ ὑπέροχο μυριόφυλλο κεφαλᾶκι του ἔστειλε
στὸν 'Ηλιο τὸ λεπτὸ του ἄρωμα, ὡς πρῶτὸν χαιρετισμό.

Μὲ κάποια ζήλεια, βαθειὰ κρυμμένη στὰ φυλλοκαρδία τους
μέσα, προσκύνουν τὰ λουλούδια τὸ ὠραῖο Τριαντάφυλλο, ποῦ
ἀνεγνώριζαν διὰ τῆς Μοίρας τὸ διαλεκτό.

Πλησίασε τὸ μεσημέρι. 'Όλοι οἱ κάτοικοι τοῦ κήπου σώπα-
σαν, κουρασμένοι ἀπ' τὴ πύρρινο χνῶτο τοῦ 'Ηλίου, ποῦ μὲ
τόση λαχτάρα ἀπῆλθον τὸ πρῶτ. Ζωρὲς ἐλαφρομυαλὲς πετ-
λοῦδες δὲν τοὺς ἄφησαν ὅμως ν' ἀναπαυθοῦν...

'Ελαφρά, μὲ χάρι και ἐπιτηδεύματα, ἄρχισαν νὰ πετοῦν
ἀπ' τὸ ἓνα λουλούδι στ' ἄλλο, φιθυρίζοντας γλυκὰ ἀπατηλὰ
λόγια, γιὰ ν' ἀνοίξουν τὰ τρυφερά πέταλλα και νὰ τὲς ἀφίσουν
νὰ ρουφήξουν λίγο ἀπ' τὸ μυρωδάτο μεθυστικὸ χυμό.

Καί μόλις ἐπιναν, πετοῦσαν περὶ μακρυὰ, γυρεύοντας νέα
ἡδονὴ στὴν καρδιά ἄλλου λουλουδίου.

Καί μ' αὐτὰ τὰ ἰδιότροπα παιγνίδια συντελεῖτο τὸ μεγάλο
μυστήριο τῆς γονιμοποιήσεως, αὐτὸ τὸ μέσο βρῆκεν ἡ ποικι-
λόμορφη Φύσι διὰ νὰ μεταφέρῃ τὴν ζωοπαράχτρα γύρι ἀπ' τὸ
ἓνα λουλούδι στ' ἄλλο, ἀπ' τὸ ἓνα δένδρο στ' ἄλλο διὰ νὰ καρ-
ποφοροῦν και νὰ δλαστάνουν κανονίως ζωὴς.

Τὸ Τριαντάφυλλο ἐπίσης ἐπαίξε μὲ τὲς πεταλοῦδες, ἀλλ'
ἔως τὴν καρδιά του ποτὲ δὲν τὲς ἄφησε νὰ φθάσουν. 'Ανοίγε
μόνο γελώντας λίγο τὰ πέταλά του, διὰ νὰ πιδοῦν καμμιὰ ξε-
χασμένη σταγὼν δροσιάς... 'Εξαφν ἓνας παιγνιδιάρικος θόρυ-
βος τὸ ἔκαμε νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι και εἶδεν ἀπὸ ψηλὰ νὰ
κατεβαλὴν τροχιδίζοντας μὲ χάρι ἓνα λαμπερὸ χρυσοκάνθαρο.

Τὸ κορμί του εἶχεν ὅλα τὰ χρώματα μὲ τὰ ὁποῖα ἐάφεται
ὁ οὐρανὸς κατὰ τὸ καλοκαιριὰτικο ἡλιοθαύλεμμο: χρώματα
θαμπά, μυστηριώδη, ποῦ σβύνονται τὸ ἓνα μέσα στ' ἄλλο μὲ
τὴν τέχνη ποῦ μόνο ἡ Φύσι κατέχει. Οἱ τέσσαρες πτεροῦγες
του ἦταν περὶ διάφανες ἀπ' τὸ κρύσταλλο και περὶ λεπτὲς
ἀπ' τὸ μετάξι.

Κατέβηκε χαμηλὰ μὲ τὸν ἴδιο παιγνιδιάρικο τρόπο, και
χωρὶς νὰ προσέξῃ τὸ Τριαντάφυλλο, πέταξε και κάθισεν ἐπάνω
σ' ἓνα κρίνο. Σὲ λιγὰκι ὅμως ἔφυγε, τριγύρισε ἐδῶ και ἐκεῖ
παρατηρώντας ὅλα τὰ λουλούδια, ποῦ τὸν ἐβλεπαν μὲ θαυ-
μασμό και σταμάτησεν ἐπὶ τέλους σ' ἓνα κλωνάρι τῆς Τριαν-
ταφυλλιάς.

— «Τὶ ὠραῖα ποῦ μυρίζεις!» τῆς εἶπε. «'Ανοίξε τὰ φύλλα
σου νὰ μῶ μὲς τὴν καρδιά σου».

— «'Όχι», ἀπάντησε τὸ Τριαντάφυλλο, σκύβοντας τὸ θε-
λουδένιο κεφαλᾶκι του ποῦ κοκκίνισε λὲς ἀκόμα περισσότερο.
«Τὴν καρδιά σου δὲν ἀνοίξα σὲ κανένα, οὔτε θὰ τὴν ἀνοίξω
ποτέ».

— «Γιατί;» ρώτησεν ὁ Χρυσοκάνθαρος μὲ ἀπορία. «'Η
ὁμορφιά εἶναι χάρισμα θεοῦ, ποῦ δὲν πρέπει νὰ φυλάγεται
κρυμμένο. Τὶ θὰ καταλάβῃς, ἐταν θὰ μαρτυροῦν και θὰ πεί-
σουν τὰ δροσερά σου φύλλα, χωρὶς νὰ ἔχῃς χαρὴ τὴν νεότη-
τη σου;»

— «Τὴν νεότητὴ μου χαίρεται και τώρα, ξένη. Τὴν ἡμέρα
μὲ χαίτεται ὁ 'Ηλιος, μὲ θαυμάζουν ὅλα τ' ἀδέρφια μου και οἱ
ἄνθρωποι, μὲ φιλοῦν οἱ ζωντὲς πεταλοῖδες. 'Αν μὴς μὲς τὴν

καρδιά μου, δὲν θὰ μπορῶ νὰ σὲ διώξω πειά, και ὁ χυμὸς μου
εἶναι ἡ ζωὴ μου».

— «Καί νομίζεις πῶς θὰ εἶμαι ἀρκετὰ σκληρὸς διὰ νὰ
ρουφήξω ὅλο σου τὸν μεθυστικὸ χυμό; Θέλω μόνον νὰ δοκι-
μάσω λίγο, γιατί κανένα ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ λουλούδια δὲν μπο-
ρεῖ νὰ παραβληθῇ μὲ Σίνα. 'Ελα, κακὸ Τριανταφυλλάκι, φά-
νοῦ φιλόξενο. Κρίμα δὲν εἶναι τόση ὁμορφιά και εὐωδία νὰ
πηγαίνουν χαμένα; 'Ανοίξε τὴν καρδούλα σου νὰ μεθύσω μὲ
μὴν μυρωμένη πνοή σου. Θὰ μὲ κρύψῃς μεσ' τὸ φουντωμέ ο
σου κορμί ἀπ' τὰ μάτια ὅλου τοῦ κόσμου, κι' ἐγὼ ἀκατά-
πανστα θὰ σὲ χαϊδεύω και θὰ σὲ φιλῶ...».

'Αλλὰ τὸ Τριαντάφυλλο κούνησεν ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι.

— «Μὴ ἐπιμένει, ξένη. Κάτι μοῦ λέγει πῶς ἂμα ἀνοίξω τὴν
καρδιά μου θὰ χάσω τὴν εὐτυχία μου. 'Αφήσε με νὰ ζῇσω χα-
ρούμενο και ξέγνοιαστο!»

Ὁ μυριόχρωμος Χρυσοκάνθαρος δὲν ἔχαζε τὴν ὑπομονὴν του.
'Η νύχτα ἀναψε τὲς λαμπάδες τῆς, ἐκοίμισε τὴν Φύσιν και ἔ-
φυγεν ἀφίνοντας τὴν Αὐγὴ νὰ δεχθῇ τὸν 'Ηλιο, κι' ἐκεῖνος
ἔμενεν ἐκεῖ, καρφωμένος στὸ κλαδί τῆς Τριανταφυλλιάς. 'Όταν
ξύπνησε τὸ βασιλικὸ Λουλούδι και τίναξε τὰ δροσολουσμένα
πέταλλά του, αὐτὸν εἶδε πρῶτα και τοῦ χαμογέλασε. Πλησία-
σεν ἀμέσως ὁ Χρυσοκάνθαρος και μὲ ἐμπειρὴν τέχνην ἄρχισε νὰ
χαϊδεύῃ τὰ θελούδινα φύλλα...

'Ανατρίχιασε τὸ Τριαντάφυλλο και ἀθίγητα φόντωσε περὶ
πολὺ τὸ χαριτωμένο πεταλλένιο κορμί του. Γλυκεῖα μυρωδιὰ
χύθηκεν ὀλόγυρα και ὁ Χρυσοκάνθαρος, τρελλός, ἀπὸ ἔρωτα,
ὤρμησε στὸ λουλούδι, γυρεύοντας τὴν καρδιά του.

Δὲν μπόρεσε πειὰ ν' ἀνισταθῇ τὸ ὁμορφο Τριαντάφυλλο,
και ἀνάμεσα στὰ ἡλεκτριζμένα κόκκινα φύλλα, φάνηκε σὰν
ἀπαλὸ χρυσαφένιο στρώμα ἡ παρθενικὴ καρδούλα.

Μέρες 'πέρασαν, και ὁ Χρυσοκάνθαρος ἀχόρταγα ραפוῦσε
τὸ κορμί τῆς τρυφερᾶς Τριανταφυλλιάς.

Τὰ λουλούδια ἐβλεπαν μὲ ἀπορίαν τὴν βασιλοπούλα των:
ἀπὸ μισόκλειστο μπουτόνι, ἄνθισε σὲ λίγες μέρες τόσο πολὺ
ποῦ τὰ φύλλα τῆς ἄρχισαν νὰ πέφτουν. Τὸ ὑπερήφανο κεφάλι
ἄρχισε νὰ γέρνῃ... Δὲν μίλοῦσε μὲ κανένα, οὔτε γελῶσε μὲ
τὲς πεταλοῦδες... 'Ηταν δουμισμένη σὲ κάποια ἐπιμονὴ σκέψῃ
ποῦ τὴν ἐτρωγε. Σὲ λίγο κατὰλαβεν τὰ λουλούδια τί εἶχε συμβῇ.
'Ενα ὠραῖο ἡλιόλουστο πρῶτ' ἀκούστηκεν ὁ γνωστὸς παιγνι-
διάρικος βῆμος και ὁ Χρυσοκάνθαρος πέταξε ὀψηλὰ στὸν ἄερα,
ἀστράχτοντας μὲ χίλια χρώματα μεσ' τὲς λαμπρὲς ἀχτίδες.

— «Χαίρε, γλυκεῖά μου Τριανταφυλλιά!» φώναξε πρὶν ἐξα-
φανισθῇ μεσ' τὰ φωτόλουστα βῆση.

Τὸ ὠραῖο Τριαντάφυλλο ἀκολούθησε γιὰ λίγο μὲ πόνο τὸ
ἀκανόνιστο πέταγμα τοῦ ἀπατηλοῦ ἐντόμου, ὕστερα ἔσκυψε
χαμηλὰ τὸ κεφάλι και ἔσταξε σὰν δάκρυ τὴν τελευταία στα-
λαγματιά τοῦ μεθυστικοῦ χυμοῦ τῆς καρδιάς του. Τὰ φύλλα
του ἔπεσαν γύρω ἓνα-ἓνα... Καί ὅταν ἔπεσε και τὸ τελευ-
ταῖο τὸ Τριαντάφυλλο τινάχτηκε στὸν ἀπαίσιο σπασμὸ τοῦ
θανάτου, και ἡ ξερὰ καρδούλα του ἀχόρπιτηκε σὰν στάχτη στὸν
ἄερα!

Τὰ λουλούδια παρακολουθοῦσαν ἀτάραχα τὸν θάνατον τοῦ
Τριανταφυλλιοῦ. Καί, πετώνοντας τὰ μυριόχρωμα κεφαλᾶκια
τους στὸν ἥλιο, κύτταζαν νὰ ἴδουν πειὰ ἀπ' ὅλα ἦταν τὸ ὀψη-
λότερο και ὠραιότερο, ποῦ ἄξιζε νὰ πάρῃ τὴν θέσιν τῆς ξερῆς
Τριανταφυλλιάς.

Καίτη Παρασκευά

Η ΚΥΑΝΑΜΙΔΗ

Οἱ ἐμπορευόμενοι τὴν κυανὰμιδην μετ' ἀξιοθαυμάστου
δραστηριότητος και ἐπιμονῆς ρεχλαμάρουν παταγωδῶς τὸ
ἐμπόρευσμά των.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἔχουν δίκαιον νὰ βιάζονται και νὰ ἐρ-
γάζονται κατὰ τρόπον ποῦ θολῶνει τὸ νερό οἱ ποιοῦτοι ἐμπο-
ρευόμενοι ἀγαποῦν νὰ ψαρεύουν εἰς τὰ θολὰ νερά, διότι ἐκ τῶν
προτέρων γνωρίζουν οἱ ἐμποροὶ αὐτοὶ ὅτι ἀργὰ ἡ γρήγορα θὰ

ΧΑΡΙΛΑΟΣ & ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Σάπων Έλευσίνος, καθαρὸς καὶ ἀνόθευτος, ὁ καταλλήλότερος διὰ τὴν πλύσιν.

Χειροσάπωνες

Λινέλαια ἄβραστα καὶ βρασμένα

Ριτσινέλαια extra

Λινάλευρα τροφὴν τῶν ζώων ἀνωτέρα κατὰ 25 ο/ο τῆς κριθῆς.

Διὰ παραγγελίας καὶ πληροφορίας ἀποταθῆτωσαν πρὸς τοὺς κατὰ τόπους ἀντιπροσώπους ἢ εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις Γραφεῖα (ὁδὸς Σταδίου 33).

Σ. Δ. Α. Τ.—“Ὅλος ἰδιαίτερος συνιστῶμεν εἰς τοὺς γεωργοκτηματίας τὰ Λινάλευρα τῶν ἐργοστασίων **Χαριλάου καὶ Κανελλοπούλου**.

Τὰ λινάλευρα εἶναι μία ἀπὸ τὰς ἀρίστες τροφὰς δι' ὅλα ἐν γένει τὰ ζῷα καὶ ἰδιαίτερος διὰ τὰς γαλακτοφόρους ἀγελάδας.

“Ὅλοι οἱ ἔχοντες ζῷα, χρεωστοῦν νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ λινάλευρα.

πέση ἢ μούτσουνα των καὶ θὰ φανοῦν ἢ πομπὲς τοῦ ἐμπορεύματός των.

Περὶ τὸν θεωροῦμεν νὰ περιγράψωμεν τοὺς τρόπους τῆς ἐνεργείας τῶν ἐν λόγῳ ἐμπόρων, διότι οὗτοι δὲν εἶναι παρὰ μία πιστὴ ἀναπαράστασις τῶν λούστρων ποῦ μὲ βίαν ἐξασκῶν κἄπου ὑποποτὸν ἐμπόριον τοῦ ποδαριῦ ἢ πωλοῦν κανὲν νυκτῶν **παράρτημα**: τοὺς τοιοῦτους τρόπους ἡ λαϊκὴ εὐφυΐα ἀπεκρυστάλλωσεν εἰς τὸ περίφημον: “Ὅλοι μὲ τὴν Πύλαρον κτλ.

Ἡ τοιαύτη ρεκλάμα τῶν ἐμπόρων τῆς κυαναμίδης ἔχει καὶ κάποιες συνέπειες· μία τοιαύτη εἶναι ὅτι κατ' αὐτὰς λαμβάνομεν σωρεῖαν ἐπιστολῶν γεωργοκτηματιῶν ποῦ μᾶς ἐρωτοῦν ποῖαν γνώμην ἔχομεν ἡμεῖς διὰ τὴν **κυαναμίδην**.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνώμη μας εἶναι γνωστὴ ἀπὸ τὰ ἄρθρα ποῦ ἐγράψαμεν εἰς τὸν Ἀγροτ. Ταχ. μιν.

Ἡ γνώμη μας ἀνακεφαλαιοῦται μὲ δύο λέξεις, ὡς ἑξῆς: **Τὴν χρῆσιν τῆς κυαναμίδης θεωροῦμεν ἐπιζήμιον διὰ τὴν Γεωργίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τοῦτο ἀποτρέπομεν τοὺς γεωργοκτηματίας νὰ μεταχειρίζωνται τὸ λίπασμα τοῦτο εἰς ὅποιονδήποτε τιμὴν καὶ ἂν πωλεῖται—ἡ κυκλοφορία τῆς κυαναμίδης ἐν Ἑλλάδι ἐπρεπε νὰ ἀπαγορεύεται.**

Ἡ γνώμη Ἑλλήνων Γεωπόνων διὰ τὴν κυαναμίδην.

Τὴν ἡμετέραν γνώμην διὰ τὴν **κυαναμίδην** οἱ ἐμπορευόμενοι ταύτην, πρὸςβάλλοις μὲ διάφορα κακοήθη σοφίσματα, τῶν ὁποίων τὸ κυριώτερον εἶναι ὅτι πολεμοῦμεν τὸ ἐμπόρευσμα τῶν διότι ὡς ὑπάλληλοι τῆς **ΑΕΕΧΠΔ** θέλομεν νὰ μὴ κυκλοφοροῦν ἄλλα λίπασματα κτλ.

Σοφίσματα ἔτι μόνον κακοήθη ἀλλὰ καὶ βλακώδη. (Βλέπε ἄρθρον μας: “Ἡ ἐν Ἑλλάδι σημερινὴ θέσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸ ὕψ. ἀριθ. 184 τεύχος τοῦ Ἀγρ. Ταχ. μιν τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1927).

Ἡ περὶ κυαναμίδης γνώμη μας ὅμως εἶναι τελείως ἐπιστημονικὴ καὶ διὰ τοῦτο εἶναι καὶ ἡ γνώμη ὅλων τῶν ἐπιστημόνων· ἰδοὺ τί γράφει διὰ τὴν **κυαναμίδην** ὁ διαπρεπὴς Ἑλλήνων Γεωπόνος κύριος Γεώργ. Σακελλόπουλος, προϊστάμενος Ἐποικισμοῦ ἐν Ἠπείρῳ, ὅστις ἐκτενῶς ἐνησχολήθη διὰ τὰ χημικὰ λίπασματα ἐν γένει καὶ ἰδιαίτερος διὰ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτῶν ἐν Ἑλλάδι.

Γνώμη κ. Σακελλοπούλου.

Ἡ κυαναμίδη (νιτροζύμη) εἶναι ἀπλοῦν ἄζωτοχον μόνον χημικὸν λίπασμα παρουσιάζοντες εἰς τὸ ἐμπόριον ὑπὸ μορφῇ κόνεως φαιομελαίνης καὶ περιέχει 18—20 ο/ο ἄζωτου ὑπὸ μορφῇ κυανιοῦχου ἀσβεστοῦ. Ἡ σύνθεσις τῆς δὲν εἶναι ἐντελὲς σταθερά, μετὰ τινα δὲ καιρὸν εἰς ὑγρὸν μέρος χάνει 3—4 ο/ο τοῦ ἄζωτου τῆς. Εἰς τὸ ἔδαφος, παρουσίᾳ ὕδατος καὶ ποίᾳ τι- νος θερμοκρασίας, ἡ κυαναμίδη ἀποσυντίθεται εἰς ἄζωτον καὶ ἀνθρακικὸν ἀσβεστίν. Εἶναι λίπασμα πολὺ **ἐπικίνδυνον** εἰς ὅσον εἰς τὸ ἔδαφος, διότι ὑπὸ τῶν ὀξέων μεταβάλλεται εἰς **δυνα- ναμίδην**, οὐσίαν ἄκρως ἐπιβλαβὴ διὰ τὴν βλάστησιν. Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς (πειράματα 12 ἐτῶν τοῦ Διευθυντοῦ χημείων Γενεύης κ. Καβάν) ἐξάγομεν ὅτι ἡ ἐνέργεια τῆς εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥτον **ἀκανόνιστος** καὶ δὲν πρέ- πει νὰ ἐφαρμόζεται κατ' ἐπιφάνειαν ἐπὶ αὐξανόμενων φυτῶν. Ἡ χρῆσις τῆς πρέπει νὰ γίνεταί τὴν ἄνοιξιν 15 ἡμέρας πρὸ τῆς σπορᾶς, ἄλλως ἔχει καθαρῶς **δηλητηριώδη ἐνέργειαν**. Ἡ κατ' ἐπιφάνειαν διασπορά τῆς παρετηρήθη ὅτι ἐμποδίζει τὴν βλάστησιν (πειράματα Ἀντωνιάδη καὶ Νόμ, εἰς Μον- πελλιὲ τῆς Γαλλίας). Ἐπίσης ὁ Ἀμεδαῖος Μπλάν, Διευθυντῆς Γεωργ. Συν. ὁμῶν ἐν Γαλλίᾳ εἰς ἄρθρον τοῦ, παρετήρησε δυ- σάρεστα ἀποτελέσματα λιπάνσεως νεοσυστάτου ἀμπέλωνος διὰ **κυαναμίδης**. Δυστυχῶς τὸ ἐδῆνόν τοῦτο λίπασμα εἶναι,

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Α'.

Διὰ τοὺς σιτοκαλλιεργητάς.

Διὰ νὰ ἔχωμεν ἱκανοποιητικὴν ἐσοδεῖαν σίτου ἀπαραίτη- τον εἶναι:

α'.) Νὰ μεταχειρισθῶμεν σπόρον καλλίστης ποιότητος κα- λοσκοκινισμένον.

β'.) Νὰ ἐμβαπτίσωμεν τοῦτον εἰς διάλυσιν θειικοῦ χαλκοῦ διὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ δαυλίτου.

γ'.) Νὰ λιπαίνωμεν τὰ σιταροχώραφα, πρὸ τῆς σπορᾶς μὲ χημικὸν λίπασμα τύπου 4—12—3.

Εἰς μερικὰς περιπτώσεις δυνάμεθα μεταχειρισθῶμεν καὶ τὸν τύπον 0—16—0.

δ'.) Νὰ κυνηγήσωμεν καὶ νὰ καταστρέψωμεν τὰ κακὰ χόρ- τα—ζιζάνια—διὰ βοτανολόγων κτλ.—Ἡ βρούβα καὶ μερι- κὰ ἄλλα κακὰ χόρτα καταστρέφονται καὶ μὲ ψεκασιδὸν θειικοῦ ὀξέως. Ὅσοι θέλουν νὰ κάμουν μίαν δοκιμὴν τοῦ θ. ὀξέως ἢ τῶν ἄλλων ὀλικῶν διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ζιζανίων πρέπει νὰ ζητήσουν λεπτομερεῖς ὁδηγίας ἀπὸ τοὺς κ.κ. γεωπόνους.

Ο Ἀγρ. Ταχ. μιν εὐχαρίστως δίδει σχετικὰς πληροφορίας εἰς τοὺς ζητούντας.

ε'.) Ὅσοι δι' ἓνα ὁποῖον δῆποτε λόγον, δὲν προφθάσουν τώρα, κατὰ τὴν σπορὰν νὰ λιπάνουν τὰ σιτάρια των, δύναν- ται νὰ τὰ λιπαίνουν καὶ ἀργότερα, κατὰ Δ)3ριον—Ἰανουάριον ἢ καὶ Φεβρουάριον. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὅμως δὲν θὰ μεταχειρισθῶν τὸν τύπον 4—12—3, ἀλλὰ τὸ λίπασμα ἐπιφα- νείας τοῦ τύπου 7—7—3.

Ζητήσατε ἀπὸ τοὺς ἀρμοδίους σχετικὰς ὁδηγίας.

Β'.

Διὰ τοὺς πατατοκαλλιεργητάς.

Τὸ λίπασμα τύπου 6—8—8 εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς πα- τάτας ἀπεδείχθη κυριολεκτικῶς θαυματουργόν.

Ἵπενθυμίζομεν εἰς τοὺς καλλιεργητάς τοῦ πολυτίμου τοῦτου φυτοῦ, ὅτι ἡ πατάτα εἶναι ἐξόχως καλιόφιλον φυτὸν καὶ πρὸς τοῦτοισι ὅτι θέλει τὸ κάλι ὑπὸ μορφῇ θειικοῦ καλί- ου καὶ ὄχι χλωριούχου.

Τώρα τελευταίως διάφοροι ἐμποροὶ προσφέρουν λιπάσματα χωρὶς κάλι. Οἱ φρόνιμοι πατατοκαλλιεργηταί, χρεωστοῦν χάρι- τοῦ πραγματικοῦ συμφέροντός των νὰ ἀποφεύγουν τὰ ἀνευ καλίου λιπάσματα, ὅπως ὁ διάβολος ἀποφεύγει τὸ λιβάδι.

Ὅσοι δὲν ἀκούσαν τὴν εὐκαιρὴν ταύτην συμβουλὴν μας, μετὰ δύο ἢ τὸ πολὺ τρεῖς ἐσοδείας πατάτας, ἐπὶ τοῦ ἰδίου χωραφιοῦ, θὰ ἰδοῦν μὲ τὰ μάτια των ὅτι ὄχι μόνον ἡ ἐσοδεία τῶν κατέπεσεν εἰς τὸ τρίτον ἢ τέταρτον, ἀλλὰ προσέτι θὰ ἰ- δοῦν ὅτι ἡ ποιότης τῆς πατάτας, ἐκεῖ ὅπου ἄλλοτε, ὅτε μετε- χειρίζοντο τὸν τύπον 6—8—8, ἦτο ἀρίστη, ἔγινε πολὺ πρό- στυχη καὶ κακή· τοῦτο προήλθεν ἀπὸ τὴν ἑλλείψιν τοῦ καλίου. Τότε θὰ ἐνθυμηθῶν τὸ γέρο—Μουράτογλου, ἀλλὰ θὰ τὴν ἔ- χουν ἤδη πάθει καὶ φυσικὰ τότε θὰ ἐπανεέλθουν εἰς τὸν θαυ- μάσιον τύπον 6—8—8.

Διὰ τοὺς λαχανοκηπουροὺς.

Ἡ ἀξία τῶν λαχανικῶν ἐξαρτάται ἀπὸ τὴν φρεσκάδα καὶ νοστιμιάδα των· τοῦτο ὅλος ὁ κόσμος τὸ ξέρει· οἱ λαχανοκη- πουροὶ δὲ ὅπου μετεχειρίσθησαν τὸν τύπον 6—8—8 ξέρουν ὅτι τὰ λαχανικά των γίνονται τὸσον νοστιμώτερα καὶ γλυκύτερα ὅσον περισσότερον κάλι ἔχουν.

Εἰς αὐτοὺς εἶναι ἀνάγκη νὰ συστήσωμεν ν' ἀποφεύγουν τὰ λιπάσματα ποῦ δὲν ἔχουν κάλι.

Εἰς τοὺς λαχανοκηπουροὺς συνιστῶμεν νὰ ἀποφεύγουν καὶ τὰ λιπάσματα ποῦ ἔχουν μὲν κάλι, ἀλλὰ ὑπὸ μορφῇ χλωριού- χου καλίου.

Διὰ τοὺς λαχανοκήπους ἀπαραίτητον εἶναι νὰ χρησιμοποι- εῖται ἐπαρκὲς κάλι ὑπὸ μορφῇ θειικοῦ.

Ο. Μ.

ἀσταθὲς εἰς τὴν ἐνέργειάν του ἥτις δυνάμει ἐνίοτε νὰ ἦνε καλὴ, ἄλλοτε ὅμως ἀρνητικὴ, καὶ ἄλλοτε καθαρῶς καταστρε- πτικὴ.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, νομίζομεν ὅτι ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας μόνον ἡ χρῆσις συνθέτων χημικῶν λιπασμάτων τῆς Ἑλλ. Ἑταιρίας θὰ ἐξασφαλίσῃ ἐπιτυχίαν εἰς τοὺς χρησι- μοποιούντας λιπάσματα ἀγρότας. Καὶ αὐτὰ ἐπὶ τοῦ παρόντος πρέπει νὰ συνιστῶμεν εἰς αὐτοὺς, διότι ἡ χρησιμοποίησις τοι- ούτων, ἐνίοτε ἀχρήστων διὰ τὸ εἶδος τοῦ ἐδάφους ἢ τὸ εἶδος τοῦ φυτοῦ, ἐπόμενον εἰς τὸν ἄπειρον γεωργὸν νὰ ἐπιφέρουν ἀν- τι ἀναπτύξεως τῶν φυτῶν, καταστροφὰς, αἰτίνες θὰ ἐμπέδω- ναν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἀμφιβολίας καὶ ὑποψίας περὶ τὴν χρῆσιν χημικῶν λιπασμάτων, καὶ θὰ ἐπεβράδυνον τὴν διάδοσιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων, ἣν διάδοσιν καὶ γενίκευσιν τόσον δυσκόλως καὶ μετὰ τόσων κόπων προάγομεν.

Γ. Σ.

Τιμὴ τῆς κυαναμίδης.

Οἱ ἐμποροὶ τῆς κυαναμίδης βιάζονται νὰ πωλήσουν με- ρικὰ βαρέλια τοῦ ἐμπορεύματός των διὰ νὰ πραγματοποιή- σουν ἀθέμιτα κέρδη, ἐφ' ὅσον ὁ κόσμος δὲν τοὺς πῆρε μυρου- διά, καθ' ὅσον τὸ ἐμπόρευσμά των τὸ διατιμῶν εἰς τιμὴν λίαν ὑπερβολικὴν, ἥτοι δραχμὰς 283 τὰ 50 χιλιογράμματα (ἐν Εὐ- βοίᾳ) ἐνφ' ὃ τὸ λίπασμα τοῦτο ἐν Ἀμβέρσῃ τοῦ Βελγίου πωλεῖ- ται μόνον πρὸς φρ. Βελγ. 126 τὰ 100 χιλιογράμματα· δηλαδή οἱ ἐδῶ ἐμποροὶ τῆς κυαναμίδης πωλοῦν μὲ ὑπερτίμησιν 224 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

“Ὅποια αἰσχροκέρδεια!!!

Θεωροῦμεν περὶ τὸν νὰ ἐπιμεινῶμεν περισσότερον ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦτου, διότι ἡμεῖς θεωροῦμεν τὴν χρῆσιν τῆς **κυανα- μίδης**, ὡς ἐπιβλαβὴ καὶ ἐπομένως καὶ **χάρισμα** ἂν τὴν δῶ- δουν ἄλλιν ἡμεῖς θὰ ἀποτρέψωμεν τοὺς ἀπλοὺς γεωργούς νὰ τὴν μεταχειρίζωνται, τόσῳ μᾶλλον δὲ ἡ χρῆσις τῆς εἶναι κα- ταστρεπτικὴ καθ' ὅσον πωλεῖται ἐν τιμῇ **ὑπεραισχυροῦσθῃ**.

Περὶ τὸν θεωροῦμεν νὰ ἐνασχοληθῶμεν ἐκτενέστερον διὰ τὴν κυαναμίδην καὶ νὰ ἀναφέρωμεν τὰς περὶ ταύτης κρίσεις μερικῶν ἀνταποκριτῶν μας, διότι εἴμεθα βέβαιοι ὅτι οἱ νοικο- κυρατοὶ γεωργοκτηματῆται δὲν θὰ τὴν μεταχειρισθῶν· διὰ τοὺς ἀνοήτους ξενομανεῖς δὲν φροντίζομεν, διότι αὐτοὶ δὲν θὰ μᾶς ἀκούσουν ὅτι καὶ ἂν τοὺς εἰπώμεν· αὐτοὶ θὰ ἐκτιμήσουν πρε- πόντως τὴν **κυαναμίδην** ἀφοῦ πληρώσουν μερικὰ **κουτίτσια**.

**

Εὐδότητον ὅτι δὲν θὰ ἐνασχοληθῶμεν πλέον διὰ τὴν **κυ- ναμίδην**, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἐνδιαφερόμενος ἐμπορος πραγματοποιήσῃ τὰς **φοβέρας** ποῦ εἰς δύο ἰδιαίτερας ἐπιστολάς του μᾶς γρά- φει διὰ νὰ μᾶς τρομοκρατήσῃ!!!—Τ ρ ο μ ᾶ α ρ α τ ο υ!!!

Θὰ ἔχῃ τέτοιο κουράγιο;

Δὲν τὸ πιστεύομεν, διότι κάλλιστα γνωρίζει κάποιαν κου- τὴν παροιμίαν.

Ἀρ. Θ. Μουράτογλου

ΝΕΑ ΓΕΩΠΟΝΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Τ Ο Λ Α Δ Ι

Ὑπὸ τοῦ γεωπόνου καὶ ἐλαιολόγου κ. Ἀλεξ. Ν. Γεωργα- κοπούλου, γνωστοῦ διὰ τὰς ἐλαιουργικὰς ἐργασίας του, ἐξεδ- ῃ ἑσχάτως ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον, χρησιμώτατον βιβλίον πραγματευόμενον εἰς γλῶσσῃ ἀπλῇ καὶ εὐληπτῇ, τί πρέπει νὰ ἔχῃ ὅπ' ὅψιν τοῦ ὁ ἐλαιουργὸς καὶ ποίᾳς φροτίδας πρέπει ἀπαραίτητως νὰ λαμβάνῃ πρὸς παρασκευὴν ἐκλεκτοῦ ἐλαίου. Τὴν ἀπόκτησιν τοῦ τόσον ἐνδιαφέροντος καὶ χρησιμοτάτου βιβλίου τοῦ κ. Γεωργακοπούλου, ὁ Ἑ. Ἀγροτικὸς Ταχυδρόμος, συνιστᾷ εἰς τοὺς προοδευτικὸς ἐλαιοπαραγωγὸς πρὸς ἰδίαν αὐτῶν ὠφέλειαν, διότι ὅσοι ἀκολουθήσουν τὰς ὁδηγίας τοῦ ὕπ' ὅψιν μας βιβλίου σημαντικῶς θὰ ὠφεληθῶν.

Ο. Μ.

Λόγια της παραβάνας είναι ότι η Έλληνική γη είναι πλούσια εις κάλι και δεν έχει ανάγκην τοιούτου.

Οι προσεκτικοί πρακτικοί λαχανοκηπουροί ποῦ θὰ κάμουν τὸ λάθος νὰ μεταχειρισθῶν λιπάσματα χωρὶς κάλι, πολὺ γλήγορα θὰ ἰδοῦν τὸ λάθος των καὶ θὰ μᾶς κάμουν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ μᾶς θυμηθῶν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΑΣΤΡΙ—ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ 28 Αὐγούστου 1927

Ἡσυχαστικῶς εὐρίσκειτο φωτογραφίαν μὲ χειρόδολα ἀπὸ σιτάρι, ἀπὸ ἀγρονα μέρη ποῦ οὐδέποτε εἶχε καλλιεργηθῇ λόγῳ τῆς ἀδυναμίας τοῦ ἐδάφους καὶ λιπανθὲν διὰ λιπάσματος τύπου 4—12—3 ὑπερέβη τὸ 1,75 μ. εἰς τοὺς ἀγρούς ἀδελφῶν Καπράνου Στυλ. Στρατηγική, Ἀθ. Ἱατρική καὶ πάντες οἱ κάτοικοι τῆς περιφέρειᾶς μου θὰ μιμηθῶν τὴν χρησιμοποίησιν τῶν λιπασμάτων τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1. Χερσόβλον ἀνεπτύχθη εἰς καλλιεργημένους ἀγρούς τὸ 2. ἄνευ λιπάσματος εἰς ἀκαλλιεργητοὺς τόπους καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 3. ἐπίσης εἰς καλλιεργητοὺς τόπους μὲ λίπασμα τύπου 4—12—3. Ἐὰν εἶναι τῆς ἀρεσκείας σας ἡ ἐν λόγῳ φωτογραφία τὴν δημοσιεύεται.

Χ. Καπράνος

ΑΓΙΑ ANNA τῇ 3,9)1927

Μεταχειρίσθην τὸ λίπασμα τύπου 4-12-3 ἐπὶ σπαρέντος ἀγροῦ μου γνωστοῦ εἰς τοὺς πάντας διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν πτωχείαν του εἰς χημικὰ ὕλικά. Εἰς τὸν ἀγρὸν αὐτὸν τὸν ὅποιον ἐσπείρα σιτάρι ἀφῆκα μέρος ἀλίπαστον διὰ ν' ἀποδειχθῇ ἡ διαφορά. Ὅλοι φυσικὰ οἱ χωρικοὶ ἀδμονοῦσαν νὰ παρατηρήσωσιν τὰ ἀποτελέσματα τῆς λιπάνσεως. Ἡ διαφορά τοῦ μὴ λιπαθέντος τμήματος ἦτο καταφανής. Ἡ τῆς ἀποδόσεως δὲμος τοῦ ἀνωτέρω τμήματος, ἔκρινα ὅτι ἐὰν ἠδύναν τὴν παρασχεθεῖσαν ποσότητα λιπάσματος θὰ εἶχον μεγαλειτέραν ἀποδόσιν. Ὅστε ἡ ποσότης τῶν 20 ὀκάδων λιπάσματος κατὰ στρέμμα διὰ κτήματα μεγάλης πτωχείας εἰς χημικὰ συστατικά δὲν θεωρεῖται κατὰ τὴν γνώμην ἐπαρκής.

Ἀξιοθύματα ὑπῆρξαν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ λιπάσματος τύπου 4-10-10 τοῦ χρησιμοποιηθέντος διὰ τὴν λίπανσιν τμήματος τῆς ἀμπέλου μου.

Τὸ τμήμα τοῦτο κυριολεκτικῶς ἀνέζησε ἦτο καταφανὲς διὰ τὴν μεγάλην ἀνάπτυξιν καὶ τὰ ζωηρὰ τοῦ χρωματισμοῦ τῶν φύλλων καὶ διὰ τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν σταφυλῶν αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἀπολαυστικαὶ καὶ εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ παρατηρητοῦ καὶ εἰς τὴν γεῦσιν τοῦ τρώγοντος. Ἐφέτος εἴμαι ἀποφασισμένος νὰ κάμω δοκιμὴν τοῦ ἀνωτέρω λιπάσματος ἐπὶ τῶν ἐλαιοδένδρων μου, εἶμαι δὲ πλέον ἢ βάλαιος ὅτι καὶ ἐκεῖ τέποτελέσματα θὰ εἶναι λίαν ἱκανοποιητικά.

Οἱ ἐδῶ δὲμος Γεωργοὶ παραπονοῦνται κυρίως διὰ τὰς ἀμπέλους των ὅτι εἰς τίποτε δὲν τοὺς ὠφελεῖ ἡ αὐξησις τῆς παραγωγῆς τῶν ἀμπέλων των, ἀφοῦ καὶ αἱ παραγόμεναι ποσότητες δυσκόλως ἐξοδεύονται λόγῳ τοῦ ἀποκέντρου τῆς περιφερειᾶς των καὶ τῆς ἐλλείψεως τῶν μέσων μεταφοράς.

Ἀς σημειωθῇ δὲ ὅτι ἡ παραγωγή εἰς οἶνον τῆς περιφερειᾶς μας δὲν εἶνε καὶ εὐκαταφρόνητος, δεδομένου ὅτι εἰς καλὴν παραγωγὴν τὸ ποσὸν τοῦ παραγομένου οἴνου ὑπερβαίνει τὰς 500 χιλιάδας ὀκάδας· φαντασθῆτε, ἐὰν ἐγένετο χρῆσις τοῦ θαυμαστοῦ λιπάσματος τῆς ἑλληνικῆς ἐταιρείας ὅπως θὰ ἦτο ἡ διαφορά παραγωγῆς!!! Εὐεργέτημα μέγα διὰ τοὺς ἐδῶ Γεωργούς θὰ εἶνε ἡ ἀποπεράτωσις τῆς ἀρξάμενης δημοσίας δόσος Ἀγίας Ἀννης—Ἐρηχωρίου καὶ ἡ μέλλουσα ἐπίτευξις λιμένος εἰς τὴν παραλίαν ἐστὶς θ' ἀνοικταστήσιν τακτικὴν θαλασσίαν συγκοινωνίαν μὲ τὸν Βόλον, Θεσσαλονίκην καὶ ἄλλας παραλίους μεγαλοπόλεις.

Με πολλὴν τιμὴν
Δῆμος Γυφτοδήμος
Καθηγητῆς

ΔΟΛΙΑΝΑ—ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ 7)βριος 1927

Παρακολουθῶν τὸν «Ταχυδρόμον» σας ἀπὸ διατίας, δὲν εἶδα τίποτε σχετικὰ μὲ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς λιπάνσεως τῶν ἐλαιοδένδρων, καὶ τοῦτο μοῦ κάμει κατάπληξιν φρονῶν ὅτι ἐλάχιστοι ἐλαιοκτηματῆται θὰ ἔχουν κάμει χρῆσιν τῶν λιπασμάτων σας. Ἐδοκίμασα τὰ λιπάσματα τῆς ἐταιρείας Κανελλοπούλου τὸν τύπον 4—10—10 προμηθευθεὶς κατὰ τὸν Ν)βριον τοῦ 1925 περὶ τοὺς 100 σάκκους δι' ὧν ἐλίπανον περὶ τὰς δύο χιλιάδας (2000) ἐλαιοδενδρά μου. Θὰ σας ἀναφέρω ἕνα κτήμα τὸ ὅποσον ἐπειδὴ καίται εἰς τὸν δρόμον τὸν συνδεδεμένον Κυνουρίαν—Μαντινείαν εἶναι δ' ἀντιληπτὸν εἰς πάντα διερχόμενον, κ' ἔτσι δὲν πρόκειται νὰ ρεκλαμάρω τὰ λιπάσματά σας, ἀλλὰ νὰ ὁμολογήσω μίαν ζωντανὴν ἀλήθειαν, θὰ ἤμην δὲ ἀσυνείδητος ἂν δὲν σας ἔγραφα τὰ ἀποτελέσματα αὐτά. Ἐὰν θέλετε δημοσιεύσατέ το καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων πρὸς δικήν σας τῶν γραφομένων μου.

Τὸ ἐν λόγῳ κτήμα σύγκειται ἐξ 150 ἐλαιοδένδρων, καίται δὲ πλησίον τοῦ χωριοῦ μου Κάτω—Δολιανὰ καὶ ὀνομάζεται Κάτω—Θάλασσα. Τὸ ἐλίπανα κατὰ τὸν Ν)βριον 1925 εἰς ἕνα χιλὴν τελείας ἀφορίας καὶ κατὰ τὸ 1926 εἰσέπραξα καθαρὸ λάδι 1.000 ὀκάδας. Ἀφαιρουμένων τῶν φορολογικῶν εἰς εἶδος συλλεπτικῶν καὶ ἐκθλιπτικῶν ἦτοι ἕνα 40)ο δαπανηθέντος εἰς τ' ἀνωτέρω, ἐφέτος ἀσφαλέςτατα θὰ εἰσέπρατον 1.500 ὀκ. καθαρὸ λάδι: ἐὰν δὲν μᾶς ἐκατέστρεψε τελείως ἡ ἀκρίς.

Ὅπως ἐγὼ οὕτω ὅλοι οἱ παρακολουθῆσαντες τὸ κτήμα τοῦτο ἐπίσθην ἀκράδαντος ὅτι ἡ «ἐλαία καρποφορεῖ καθεὶ χρόνον τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς» ἀρκεῖ νὰ λιπένεται τὸ δένδρον κατὰ τριετίαν ἀπὸ 3—5 ὀκάδας λιπάσματος 4—10—10 νὰ ποτίζεται ἀπικρατήτως ἂν ὄχι τὸ κολοκαῖρι, ἀλλὰ τὸν χειμῶνα νὰ χορταίνῃ τὸ νερό, ὃ δὲ ἐλαιοκαρπὸς νὰ συλλέγεται διὰ τῶν χειρῶν καὶ ὄχι διὰ τοῦ ραβδίστατος καὶ νὰ κλαδεύεται (ψυλοκάθαρο). Προχωρῶν ἐφέτος τὸ τέταρτον κατὰ σειρὰν ἔτος ἐφορίας θὰ λιπάνω τὸ ἴδιο κτήμα καὶ ἐὰν μ' ἀφίσῃ ἡ ἀκρίδα ἀσφαλέςτατα θὰ ἔχω ἐφορίαν διότι οἱ κλάδοι οἱ περὶ σνοὶ (ροῖδάκια) εἶναι ἑτοιμα πρὸς ἀπόδοσιν καρποῦ.

Πλεῖστοι συμπατριῶται μου καὶ ἰδίως ἐκ τοῦ Δήμου Θυρέας ἰδόντες τὰ θαύματα τοῦ 4—10—10 εἰς τὸ ἐν λόγῳ κτήμα καὶ παρορμηθέντες ὑπὸ τοῦ δραστηριοτάτου ἀνταποκριτοῦ σας κ. Δ. Κεραλοπούλου ἐλίπαινον ἀρκετὰ ἐλαιοπερίβολα πλην ἡ κατηραμένη ἀκρίδα κατέστρεψε τὴν ὡραίαν ἐφορίαν. Τὸ 4—10—10 ἐδοκίμασα καὶ εἰς μερικὰ κατανόδενδρα διὰ παροχής λιπάσματος 7—10 ὀκάδας. Ἡ ἀπόδοσις ὑπῆρξε κατάπληκτικὴ εἰς τὴν ποσότητα καὶ ποιότητα διότι τὰ κάστανά ἐχόνδριναν καὶ ἐγλύκαναν κατὰ πολὺ. Διὰ τοὺς ἄλλους τύπους τῶν λιπασμάτων σας 7—7—3 (ἐπιφανείας) καὶ 6—8—8 πατάτας, δὲν ἀναφέρω διότι εἶναι γνωστότατοι εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἰδιαίτερος εἰς τὸ χωριὸν μας Ἐπάνω Δολιανὰ ὅπου μόνον φτέρες φυτρώνουν χάρις δὲ εἰς τὸν ἐκ Καστρὶ ἀνταποκριτὴν σας κ. Χ. Καπράνον ἔχουν διαδοθῇ διὰ ἐτῶν καὶ εἰς τὸ ἄγονον αὐτὸ μέρος καὶ χάριν εἰς τὰ λιπάσματά σας παράγει ὁ τόπος αὐτὸς πρώτης τάξεως πατάταν.

Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀγάπη τῶν συμπατριωτῶν μου πρὸς τὰ ἄνω λιπάσματά σας ὥστε τὰ νὰ μεταφέρουν ἀπὸ ὧν ἀπόστασιν πρὸς χρῆσιν των ἦτοι ἀπὸ Καστρί—Τεγέαν καὶ Τρίπολιν.

Παραύσαν τὴν παροῦσαν εὐγνωμονὴ καὶ συγχάρω τὸν ἰδρυτὴν κ. Κανελλόπουλον ὅστις διὰ τῆς βιομηχανίας αὐτῆς εἶναι ὁ πραγματικὸς σωτὴρ τοῦ τόπου ἐσῆς δὲ διὰ τὰς καλὰς σας συμβουλὰς μέσῳ τοῦ Ταχυδρόμου ποῦ πλησιάζουμε νὰ γίνωμε πραγματικοὶ γεωπόνοι διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων μας.

Διατελῶ μεθ' ὑπολήψεως

Ἀγγελος Ἀρ. Παναγιωτόπουλος

ΑΥΤΟΧΩΡΙΟΝ 30—8—27

Σήμερον σὰς γράφω τὰ ἀποτελέσματα τοῦ τοιφυλλιοῦ. Πῆρα ἀπὸ τὴν πρώτην κοφίαν πρωτοσπαρμένο τριφύλλι ξερικὸ μὲ λίπασμα 0.126 ὀκάδες τὸ στρέμμα 200, μὲ χωρὶς λίπασμα μόλις 85. Ἐννοεῖται ἡ ἐφετερινὴ ξέρα ἦτον τέτοια, ποῦ ποτὲ κανεὶς

ἀπὸ τοὺς γέροντας δὲν θυμᾶται, ἀρ' οὐ ὁ πατέρας μου ποῦ εἶναι 95 ἐτῶν δὲν θυμᾶται εἰς τὰ Γεωργικά του χρονικά τέτοια ξέρα καὶ τέτοιον λίβη ποῦ τὸ πᾶν τὸ σάρωσε, ὀλόκληρα δένδρα τὰ ξέρανε τελείως. Ἐκεῖνο τὸ ὅποσον μοῦ κάμει ἐντύπωσιν διὰ τὸ τριφύλλι εἶναι ποῦ δὲν πρόλαβα νὰ σηκώσω τὸ κομένο χάρτο καὶ αὐτὸ εἶχε γίνῃ 25 ἑκατοστά. Τώρα δὲ θὰ πάρω τὴ δεύτερα κοφίαν καθαρῶτερον καὶ ἐλπίζω περισσότερον. Προπαντὸς τὸ λιπαρόμενον πέρασε τώρα ἀπὸ 50 ἑκμ. Ἐπίσης ἐκεῖνο ποῦ ἔχω νὰ ὁμολογήσω εἶναι διὰ τὸ κανάδι, βλέπετε στὴν φωτογραφοῦλα μὲ 6—8—8. πῆγε τέσσαρα μέτρα παρ' ὅλην τὴν ξέραν. Ὁ κ. Παν. Χριστόπουλος, Γεωπόνος ἱμηματάρχης τοῦ ἱπποκομοῦ Μακεδονίας, καὶ ὁ κ. Ζάνος ἰδικὸς καναβοκαλλιεργητῆς ὑπάλληλος Ἑποικισμοῦ, ὅταν τὸ εἶδαν ἐπίασαν τ' αὐτιά τους, ἔμειναν πολὺ εὐχαριστημένοι, καὶ κατὰ τὴν ἰδέαν τους ἔλεγον ἂν ἦτον σπαρμένον πρὶν ἀπὸ 15 ἡμέρας τοῦλάχιστον θὰ κερδίζαμεν ἕνα μέτρο στὸ ὕψος. Εἰς τὸ τριφύλλι θὰ ριχθῇ 20 ὀκάδες. 0.126 κατὰ ὅκ. ὠρίον καὶ θὰ σβαρνεθῇ ὅπως μὲ γράφετε μὲ δδοντωτὴ σάβρα.

Ἀδελφοὶ Γ. καὶ Χ. Γιανοπούλου

ἈΓΓΙΑ—ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 5—9—27.

Ἀξιότιμε Κύριε Μουράτ. γλου. Ἐπιτρέψτέ μοι νὰ σας ἐκφράσω τὰ εὐκρινῆ μου συγχαρητήρια καὶ τὸν θαυμασμόν μου διὰ τὴν μεγίστην πρὸς τὸν Γεωργικὸν κόσμον εὐεργεσίαν τῶν χημικῶν λιπασμάτων τῆς Ἑταιρίας ὧν, ὧν ἡ μεγίστη ὠφέλεια κατέστη ἀφάνταστος.

Πρὸ διατίας ἐξακολουθῶ νὰ μεταχειρίζομαι λιπάσματα τῆς Ἑταιρίας ὧν, εἰς διάφορα γεωργικὰ προϊόντα, ἦτοι κριθήν, σίτον γεώμηλα κ.τ.λ.

Τὴν περασμένην ἀνοιξὴν ὅμως πεισθεὶς πᾶς εἰς τὴν μεγάλην ἀποτελεσματικότητά ἀπεφάσισα μετὰ τῶν δύο συγχωριανῶν μου Δημ. Γαργάλα καὶ Χαρ. Καρανίκα καὶ λιπαίνομε τὰς λεπτοκαρυῖς μας καθὼς καὶ τὰς μηλέας μας. Ἡ διαφορά λοιπὸν εἶναι ἀφάνταστος.

Ἐκ τῶν χιλίων διακοσίων στρεμμάτων τῆς κοινότητός μας ἡ ἰδική μας λεπτοκαρυὴς διχέρονται κατὰ πολὺ εἰς βλάστησιν καὶ χρῶμα καὶ καρπὸν καὶ ἀντοχήν. Γ' αὐτὸ ἐφέτος χάρις εἰς τὰ καλὰ ἀποτελέσματα τῶν λιπασμάτων εἰς τὰ ἰδικά μας κτήματα καὶ χάρις εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀντιπροσώπου ὧν κ. Ἀποστόλου Κολιμπάκου ὃ ὅποσος ἀκούραστα ἐργάζεται διὰ τὴν ἐξάπλωσιν αὐτῶν εἰς βλοὺς ἐν γένει τοὺς κτηματίας τῆς ἐπαρχίας μας πολὺ συγχωριανοὶ μου ἀντὶ γιὰ κοινὰ θαιεταχειρισθῶν τὰ λιπάσματα τῆς Ἑταιρίας ὧν.

Μεθ' ὑπολήψεως

Εὐάγγελος Ρέππος

ΚΟΥΡΟΥΝΙΟΓ—ΑΡΚΑΔΙΑΣ τῇ 29) 8)27

Ἀξιότιμε κ. Μουράτογλου. Θεωρῶ καθήκον μου ἀπαράβατον νὰ ἐκφράσω ἐγγράφως τὰ εὐχαριστήρια μου διὰ τὰς ὑπηρεσίας ἃς προσφέρετε εἰς τὸν Γεωργικὸν κόσμον καὶ νὰ ζητήσω παρ' ὧν μερικὰς οδηγίας, διότι ἐχρησιμοποίησα λίπασμα διὰ τὰ σιτηρά μου καὶ εἰς μὲν δύο ἀγρούς μου ὧν τὸ ἔδαφος εἶναι ἐπιπεδὸν ἡ ἐσοδία των τριπλασιάσθη εἰς δὲ τρεῖς ἐτέρας οὐδεμία ὠφέλεια προέκυψε. Δὲν γνωρίζω εἰς τί ὀφείλεται τοῦτο. Εἰς δὲ τὰς Ἀμπέλους μου ὑπάρχει διπλασία διαφορά ἀπὸ τὴν περιανὴν ἐσοδείαν, ἦτοι ἡ τοῦ 1924—26 ἐσοδεία ἀνῆλθεν εἰς 3,400 ὀκάδας, ἐνῷ ἐφέτος θὰ ὑπερβῇ τὰς ἐξ χιλιάδας (ἀριθ. 6,000) ὀκάδας.

Ἐμπροσθέντως δὲ διὰ τὰ περιβολία μου σὰς γνωρίζω ὅτι τὸν μῆνα Ἀπρίλιον ἔκοψα τὰ μαρούλια μου μὲ τὸ δρέπανον.

Δημ. Κ. Κωστόπουλος

ΜΟΔΙΟΝ—ΤΙΘΟΡΕΩΣ—(Δοκρίδος, 17)8)27.

Θεωρῶ ἐπιβεβλημένον μοι καθήκον νὰ ἐκφράσω δημοσίᾳ τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας πρὸς τὴν ἑλληνικὴν Ἑταιρίαν τῶν

λιπασμάτων δ' αὖ τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα ἐπὶ τῶν σιτηρῶν μου, ἅτινα προέκυψαν ἐκ τῆς χρήσεως λιπάσματος τύπου 4 12-3 τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας εἰς ποσότητα καὶ ποιότητα.

Εἰς τὴν μέλλουσαν ὥμως σπορὰν μου οὕτε σπιθαμὴν ἀγροῦ μου θὰ σπείρω ἄνευ λιπάσματος καὶ τοῦτο διότι ἐκατάλαβα ὅτι ἡ οἰκονομικὴ ἀξία τοῦ ἀγρότου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν αὐξησιν τῆς παραγωγῆς, ἣτις ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς χρήσεως τῶν λιπασμάτων τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας καὶ μόνον.

Μεθ' ὑπολήψεως

Ἀλέκ. Α. Σχιῆς

ΚΥΘΗΡΑ τῇ 7)8)27.

Σπεύδω νὰ γνωρίσω εἰς ὁμᾶς ὅτι μεταχειρίσθεις πέρυσσι 1926—1927 λίπασμα πειτεινοῦ τύπου 0—16—0 εἰς τὰ σπυριά μου, εἰδὼν τεραστίαν πρόδοον ἐσοδείας, κατὰ συνέπειαν δὲ θέλω ἐξακολουθῆσαι ἐπιστημονικῶς νὰ λιπαίνω καὶ ἐργάζω τοὺς ἀγρούς μου.

Νικολ. Τραβασάρος

ΛΙΘΑΚΙΑ—ΖΑΚΥΝΘΟΥ 16)8) 1927.

Παρχικῶς ὅπως δημοσιεύσθητε τὴν κάτωθι ἐπιστολήν εἰς τὰς στήλας τοῦ «Ἀγροτικοῦ Ταχυδρόμου».

Ὅσοι ἐφέτος ἐμετεχειρίσθησαν τὰ χημικὰ λιπάσματα εἰς τὰς σταφίδας ἔχουν μεγάλα κέρδη καὶ ὅσοι δὲν μετεχειρίσθησαν λιπάσματα ἀπὸ τὴν μεγάλην ἀνομβρίαν οὕτε τὸν ἥμισυ δὲν ἔκαμαν καρπὸν.

Μεθ' ὑπολήψεως

Νικόλαος Μποζίκης

ΜΗΛΕΑ—ΔΩΡΙΔΟΣ τῇ 29 Αὐγούστου 1927

Σὰς παρακαλῶ δημοσιεύσατε εἰς τὸ ἔγκριτον φύλλον σας «Ἀγροτικὸν Ταχυδρόμον» τὰ κάτωθι πρὸς διαφώτησιν τοῦ κοινού.

Τὸν Μάρτιον ἐ. ἐ. ἐξέπεσεν εἰς χεῖρα μου τὸ περιοδικόν σας «Ἀγροτ. Ταχ.δρ.» καὶ διαβάζοντας αὐτὸ εἶδα νὰ φημί-ζωνται τὰ χημικὰ λιπάσματα τῆς Α.Ε.Ε. Ἀλλὰ ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐκ τῶν συγχωρικῶν μου ἐγνώριζεν τί ἐστὶ λίπασμα καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ ἀγοράσῃ τοῦτα προτὸν δοκιμῆς ἡναγκάσθη νὰ παραλέω δ' ἐπιστολῆς μου τὴν Ἑταιρίαν ὧν ὅπως μοι χορηγήσῃ ἐν ἡμίσεον λίπασμα τύπου 4—12—9 διὰ τὸν ἀρᾶβιον. Ἡ ἀνωτέρω ἐταιρία ἀμέσως μοι χορήγησεν ἐν ἡμίσεον λίπασματος καὶ διέταξε τὸν ἐν Ἑταρεινῇ Ἀντιπρόσωπόν της Κον. Ἀνδρέοπουλον νὰ μοῦ παραδῷ τὰ ἕνα ἡμίσεον δωρεάν. Μόλις ἔφερα τὸ λίπασμα εἰς τὴν κοινότητά μου, παρεκάλεσα πολλοὺς νὰ ἔλθωσιν ὅπως τοὺς δώσω δωρεάν 2-3 ὀκάδας λίπασμα διὰ δοκιμῆς. Οἱ συγχωριανοὶ μοι δὲμος δίσταζαν. Ἄλλος ἔλεγε ὅτι ἐγὼ δὲν κακομαθαίνω τὸ χωράφι μου διότι θὰ θέλει καὶ τὸ ἐρχόμενο κ.λ.π. ἀλλὰ μὲ τὰς παρρηλικὰς μου κατωρθώσα νὰ διανέμω τοῦτο εἰς 15 άτομα, ὅπου ἐσυμβούλευσα αὐτοὺς πῶς νὰ τὸ ρίψουν κ.λ.π. καὶ παρακολοῦθῶσιν τὰ σημεῖα τῶν χωράφια εἰς τὰ μέρη ὅπου ἐλίπασαν καὶ ἦτο πολὺ καλῆτερα ἀπὸ τὰ ἀλίπαστα χωράφια καίτοι τὸ λίπασμα ἔρριξεν εἰς τὸ πτωχότερον χωράφι. Μὲ ὅλην τὴν ἐξουσίαν τὰ λιπασθέντα ἦσαν διπλάσια ἀπὸ τὰ ἄλλα χωράφια ἐγὼ δὲ ἐβόταξα 4 ὀκάδας λίπασμα ὅπου τὰς μὲν δύο ὀκάδας ἔρριξα εἰς ἀγρὸν μου ἀνυδρὸν τὰς δὲ ἐτέρας δύο ἔρριξα εἰς ποτιστικὸν διὰ νὰ χωρίσῃ δὲ τὸ λιπασθὲν ἀπὸ τὸ ἀλίπαστον ἔβλαψεν ἡλιοσπορὸν ἀπὸ κάτω καὶ ἀπὸ πάνω καὶ στὴ μέση ἐλίπανα τὸ ἀραβόσταν μου. Ὅπου ἐλίπασα καίτοι ἦτο εἰς τὸ πτωχότερον χωράφι μου ἔγινε τριπλάσιον ἀπὸ τὸ ἄλλο πολὺ δὲ περισσότερον εἰς τὸ ποτιστικὸν παραπάνω τοῦ τετραπλασίου, ὃ δὲ ἥλιος ἔγεινε τὸ κάθε κεφάλι ἀπὸ 200 δράμα καὶ συνιστῶ στὸν κοσμάκη ὅσοι δὲν ἐδοκίμασαν τὰ χημικὰ λιπάσματα νὰ πάρουν καὶ νὰ δοκιμάσουν καθ' ὅτι δὲν συνάμειθα ἄλλοις τὰ παληόσηπτά μας τὰ πωλήσαμε διὰ νὰ ἀγοράσωμεν ψωμάκι ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν διατί. Ὅλοι νὰ λιπαίνωμε καὶ νὰ καλλιεργήσωμε τὰ χωράφια μας.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Κεφάλαιον ἐξ ολοκλήρου καταβεβλημένον Δραχ. 15.000.000.—

Κεφάλαια αποθεματικά καὶ κρατήσεις 44.264.423

ΕΔΡΑ ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Σταδίου 33. ΑΠΟΘΗΚΑΙ: ἐν Ἀθήναις Παλαιὸς σιδηροδρομικὸς σταθμὸς Θησείου.
Ἐν ΠΕΙΡΑΙΕΙ ὁδὸς Ἀριστείδου 20. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τοῦ Κράτους.

Κατασκευάζονται εἰς τὰ ἐργοστάσια τῆς φωσφορικῆς καὶ σύνθετα λιπάσματα, θεικὸν ὀξύ, ὑδροχλωρικόν, νιτρικόν, θεικὸς σίδηρος, καὶ περοσπορίνη κτλ. Εἰς τὸ εἰδικὸν δὲ ἐργοστάσιον ΥΑΛΟΥΡΓΙΑΣ κατασκευάζονται δαμιτζάναι, ριάλαι, διάφορα ἐπιτραπέζια εἶδη (ποτήρια) ὑαλοπίνακες (τζάμια) κλπ.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Τύποι Λιπασμάτων	Ὁ τόννος 1000 κιλά ἡμίσακκοι	Παρατηρήσεις διὰ τὴν χρησιμοποίησιν
Α. Φ. Κ. Δραχ.		
Α'. Κανονικῶν συνθέτων Χημ. Λιπασμάτων.		
0—16— 0	1270.—	==Πρὸς συμπλήρωσιν κόπρου πρὸς 5—10 ο/ο τοῦ βάρους τῆς κόπρου.
0—12— 6	1820.—	==Δι' ὄσπρια, τριφύλλια καὶ συμπλήρωσιν κόπρου διὰ τὰ καλλιόφιλα φυτὰ.
4—12— 3	2860.—	==Διὰ δημητριακὰ, ἀραβόσιτόν καὶ διὰ τὰ φυτὰ τῆς ἀροτραίας καλλιεργείας.
4—10— 5	2890.—	
4—10—10	3085.—	==Δι' ἄμπελον, σταφιδάμπελον, ἐλαίαν, ὀπωροφόρα καὶ παντὸς εἶδους δένδρα.
6— 8— 8	3510.—	==Διὰ πατάταν, καπνόν, ἐσπεριδοειδή, κηπουρικά, δι' ἄνθη καὶ ἐν γένει δι' ὅλα τὰ πολύτιμα φυτὰ.
7— 7— 3	3705.—	==Διὰ σπορεῖα ἐν γένει (καπνοῦ, ντομάτας κλπ.) κακοχειμωνιασμένα σιτάρια, κριθάρια κλπ. (Α' ἐπιφανείας).
Β'. Ἀπλῶν λιπασμάτων		
15—0— 0	Αἱ τιμαὶ δι'—	=Νίτρον
20—0— 0	δονται δι' ἄλ.—	=Θεικ. Ἀμμωνία
10—0—48	ληλογραφίας—	=Θεικὸν κάλι

Ἡ χορήγισις τῶν ἀπλῶν λιπασμάτων παρουσιάζει δυσκολίας καὶ ἐνέχει κινδύνους ἀποτυχιῶν.

Αἱ ἄνω τιμαὶ εἶναι ἀπλῶς ἐνδεικτικαί. Αἱ πραγματικαὶ τιμαὶ μεταβάλλονται ἀναλόγως τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος.

Παράδοσις εἰς τὰ ἐν Πειραιεὶ ἐργοστάσια μας τοῖς μετρητοῖς, εἰς μονοὺς σάκκους. (Τὰ ἐκεῖθεν δὲ μέθοι τοῦ Σ. Σταθμοῦ ἢ τοῦ πλοίου ἐξοδὰ εἰς βάρος τοῦ ἀγοραστοῦ). Ἀξία διπλῶν σάκκων δρχ. 15 ἑκάστος. Ἀξία διπλῶν ἡμισάκκων δρχ. 12 ἑκάστος.

Οἱ σάκκοι εἶναι σφραγισμένοι μὲ τὴν μεταλλίνην σφραγίδα. Ἡ περιεκτικότης τοῦ λιπάσματος εἶναι ἡγγυημένη, ἐφ' ὅσον ἡ σφραγὶς εἶναι ἀπαραβίαστος.

Ἡ ἀξία τῶν λιπασμάτων ἐμβάζεται συγχρόνως μὲ τὴν διαβίβασιν τῆς παραγγελίας. Οἱ ἀντιπρόσωποί μας ὑποχρεοῦνται νὰ πωλῶσιν εἰς τὰς ἄνω τιμὰς τοῦ τιμολογίου μας, ἐπηυξημένους μόνον μὲ τὰ ἐξοδὰ μεταφορῶν ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια τῆς Ἑταιρείας εἰς τὸν τόπον τῆς παραδόσεως τοῦ λιπάσματος.

να κερδίσωμεν τὸ ψωμάκι μας νὰ μὴν δίδωμεν τὰ χρήματά μας εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Χ. Α. Τσόκα;

ΛΟΓΔΟΒΟΝ—ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ τῇ 8 Αὐγούστου 1927.

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐκφράσω τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήριά μου πρὸς τὴν ὑμετέραν Ἑταιρίαν Χ. Α. κ.λ. διὰ τὰ λιπάσματά της. Ἐφέτος ἐσπείρα τὰ καλαμπόκια μου καὶ ἔρριξα λίπασμα τοῦ τύπου 2—12—3 εἰς τὰ δύο τὰ τελευταῖα χωράφια τὰ ὅποια τὰ ἄλλα χρόνια δὲν τὰ ἐσπερνα διότι δὲν ἔκαμαν. Φέτο σὲ τόση μεγάλη ξέρα, ποῦ ξεράθηκαν ὅλα τὰ καλαμπόκια (κατστράφησαν ἐντελῶς) τὰ δικά μου σὲ αὐτὰ ποῦ ἔρριξα

λίπασμα εἶναι τόσο καλὰ ὥστε θαυμάζονται ὅλα. Ὅσοι τὰ βλέπουν—ἐτυχαν νὰ εἶναι στὸν δρόμον ὅπου περνοῦν 10 χωριά, τὰ Καστανοχώρια, ποῦ πηγαίνουν στὸ παζάρι στὴν Χρούπιστα—μὲ ρωτοῦν, πῶς τὰ δικά σου καλαμπόκια εἶναι καλὰ φέτο, φέτο ὅλα τὰ καλαμπόκια δὲν κάνουν ἀπὸ τὴν μεγάλη ξέρα. Ἐγὼ τοὺς ἀπαντῶ, ὅτι φέτο ἔρριξα λίπασμα τῆς Α. Ε. Ε. Χ. Π. Α. διὰ τοῦτο εἶναι καλὰ.

Γιὰ τὸ χινόπωρο ἐτοιμάζονται ὅλα τὰ Καστανοχώρια νὰ πάρουν λίπασμα τῆς Ἑταιρείας Σας νὰ ρίξουν στὰ σιτάρια.

Μετὰ Τιμῆς
Θωμᾶς Χρ. Ζίας

